БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 228 (16.614). | 29 сентябрь, 1976 йил чоршанба | Баҳоси 2 тийин.

Муддатидан илгари!

Мамлакат саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Иттифоқдош республикалар Марказий статистика бошқармаларининг хабар беришича, Россия Федерацияси, Ўзбекистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР ва Эстония ССР саноатининг меҳнатчилари маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ва буюмлардан энг муҳим турларининг кўпчилигини ишлаб чиқариш тўққиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар.

(ТАСС).

* * *

Бухоро областидаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулотни реализация қилиш тўққиз ойлик топшириғини, муддатидан аввал, 27 сентябрда бажардилар.

(ЎзТАГ).

КОСМОСДАГИ КАТТА ҒАЛАБА!

КЎП ЗОНАЛИ ФОТОАППАРАТ ЎРНАТИЛГАН «СОЮЗ-22» КОСМИК КЕМАНИНГ ОРБИТАЛ УЧИШИНИ ТАЙЁРЛАШ ВА АМАЛГА ОШИРИШДА ҚАТНАШГАН СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН ГЕРМАНИЯ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ОЛИМЛАРИ, КОНСТРУКТОРЛАРИ, ИНЖЕНЕРЛАРИ, ТЕХНИКЛАРИ ВА ИШЧИЛАРИГА, ҲАММА КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИГА, СОВЕТ КОСМОНАВТЛАРИ ВАЛЕРИЙ ФЕДОРОВИЧ БИКОВСКИЙ, ВЛАДИМИР ВИКТОРОВИЧ АКСЕНОВ ЎРТОҚЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Социалистик мамлакатларнинг космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ этиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги ҳамкорлик программасига мувофиқ «Союз-22» космик кемаси учирилди ва саккиз сутка орбитал парвоз қилди. Кемани кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси В. Ф. Биковский билан борт-инженер В. В. Аксеновдан иборат экипаж бошқарди. Ишлар программаси муваффақиятли тугаллангандан кейин «Союз-22» кемасининг туширилувчи аппарати Совет Иттифоқининг белгиланган районига охиста қўнди.

«Интеркосмос» программаси доирасида ўз куч-ғайратларини бирлаштирган социалистик мамлакатларнинг мутахассислари космик тадқиқотларга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Шу учишда космонавтлар Биковский ва Аксенов ўртоқлар планетамизни космосдан туриб тадқиқ этишнинг илмий-техникавий методлари ҳамда воситаларини пухталаштириш ва такомиллаштириш мақсадида ер юзасини кўп зонали аппаратлар ёрдамида фотосуратга олдилар, бу эса табиий ресурсларни ўрганиш ва улардан халқ хўжалигида рационал фойдаланиш учун катта аҳамиятга эга бўлади. Шу мақсадда Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқининг мутахассислари ишлаб чиққан ҳамда ГДРдаги «Карл цейс йена» халқ корхонасида ясалган фотоаппаратдан фойдаланилганлиги социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорлик янада кенгайтирилганлигининг далили бўлди.

«Союз-22» космик кемасининг экипажи бир қанча янги илмий-техникавий ва медицина-биологик экспериментларни ҳам бажардики, булар илм-фаннинг шу соҳаларини ривожлантириш учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети кўп зонали фотоаппарат ўрнатилган «Союз-22» космик кемасининг учишини тайёрлашда ва амалга оширишда қатнашган ҳамда космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ этиш ва ўзлаштиришга муносиб ҳисса қўшган Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикасининг олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари ва ишчиларини, барча коллективлари ва ташкилотларини қизғин табриклайдилар.

Азиз Валерий Федорович Биковский ва Владимир Викторович Аксенов ўртоқлар, сизларни космик парвоз муваффақиятли тугалланганлиги билан самимий муборакбод этамиз.

Л. БРЕЖНЕВ. Н. ПОДГОРНИЙ. А. КОСИГИН

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, ичига кема командири полковник В. Ф. Биковский билан борт-инженер В. В. Аксенов тушган «Союз-22» космик кемасини яратишда ва уни учиришда қатнашган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари, ишчилари ва космонавтлари бизларнинг коллективларимиз ва ташкилотларимиз ишига доимий ғамхўрлик қилиниб, эътибор берилаётганлиги учун, самимий табрик сўзлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Советн Президиумига ва СССР Министрлар Советига чуқур миннатдорчилик изҳор этамиз.

Бу парвоз социалистик мамлакатлар ҳамкорлиги янада ривожланганлигининг далили ҳам бўлди. «Союз-22» космик кемаси ичига ГДР ва СССР мутахассислари ишлаб чиққан ҳамда ГДРдаги «Карл цейс йена» халқ корхонасида ясалган кўп зонали фотоаппарат ўрнатилган ва муваффақиятли ишлаб турган эди.

«Союз-22» космик кемаси ва кема ичидаги ҳамма аппаратлар бенуқсон ишлади ҳамда юксак даражада пухта эканлигини кўрсатди.

Биз космик фазони тинч мақсадларда тадқиқ этиш ва ўзлаштиришда Ватан топшириқларини адо этиш учун бундан буён ҳам самарали меҳнат қилаверамиз, деб КПСС Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматини ишонтирамиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ В. Ф. БИКОВСКИЙНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-22» космик кемасидаги орбитал парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ва парвоз вақтида мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси ўртоқ Валерий Фёдорович **Биковский Ленин** ордени ва **иккинчи «Олтин Юлдуз» медали** билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ В. Ф. Биковскийнинг жасорати нишонланиб, қаҳрамоннинг юртида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1976 йил, 28 сентябрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КОСМОНАВТ-УЧУВЧИ ЎРТОҚ В. В. АКСЕНОВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-22» космик кемасидаги орбитал парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ва парвоз вақтида мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун космонавт-учувчи ўрток Владимир Викторович **Аксеновга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин** ордени ва **«Олтин Юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1976 йил, 28 сентябрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. В. АКСЕНОВГА «СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Союз-22» космик кемасида орбитал парвозни амалга оширганлиги учун ўрток Владимир Викторович **Аксеновга «СССРнинг космонавт-учувчиси»** унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1976 йил, 28 сентябрь.

Кеча Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг учрашуви очилди. Суратда: учрашув президиуми. Л. Гусейнов ва С. Маҳкамов фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ УЧҚЎРҒОН РАЙОНИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ «ПРАВДА ВОСТОКА» ВА «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА «ҲАММА ҲОСИЛНИ ЎЗ КУЧИМИЗ БИЛАН ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАМИЗ» МАҚОЛАЛАРИ БИЛАН КЎРСАТГАН ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Наманган областидаги Учқўрғон райони ва Тошкент областидаги Юқори Чирчиқ райони пахтакорларининг ташаббусини маъқуллади. Ана шу икки район пахтакорлари «Правда Востока» ва «Совет Ўзбекистони» республика газеталарида эълон қилинган мақолаларида республикадаги барча хўжаликларнинг коллективларини теримга шаҳарликлар, студентлар ва мактаб ўқувчиларини жалб қилмасдан пахта ҳосилини тез, сира нобуд қилмай, сифатли териб олишга даъват этдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида бундай дейилади:

Наманган областидаги Учқўрғон райони ва Тошкент областидаги Юқори Чирчиқ районининг пахтакорлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида айтган қимматли маслаҳатларни амалга ошириш учун курашиб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили учун шу районларнинг меҳнаткашлари қабул қилган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар. Улар техника тараққиётини изчиллик билан жорий этиб, пахтачиликни комплекс механизациялашни пахта етиштиришнинг индустриал технологиясига ўтказа туриб, комплекс механизациялашни поёнига етказмоқдалар, партия ташкилоти раҳбарлигида ҳосилдорликни оширишни ва ялпи ҳосилни муттасил ўстиришни таъминлабгина қолмай, шу билан бирга биринчи нав пахта сотиш ҳажмини кўпайтириш учун муваффақиятли кураш олиб бормоқдалар, пахта етиштириш қийматини камайтирмоқдалар.

Ана шу районларнинг партия ташкилотлари пахтачиликни кенг механизациялаштириш йўлини планли равишда амалга оширмоқдалар, пахта териш техникасидан фойдаланишдаги айрим колоқлик фактларига қатъий зарба бермоқдалар. Бу йил Учқўрғон районининг пахтакорлари ҳар гектар ердан 34,1 центнердан пахта териб олиб, давлатга 65 минг тонна, Юқори Чирчиқ районининг пахтакорлари ҳосилдорликни ўртача 42,5 центнерга етказиб, давлатга 34 минг тонна пахта сотишга, ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олишга, ҳаво очиқ келган ҳар бир соатдан фойдаланиб, пахта териш машиналари, пахта подборщиклари, кўрак чувиш машиналари ва бошқа техникани юқори унумли ишлатишга эришишга, пахтанинг юқори сифатини сақлаб қолишга, бутун ҳосилни ўқувчилар, студентлар ва шаҳарликларни жалб этмай, хўжаликларнинг кучи билан йиғиб-териб олишга қарор қилдилар.

Пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда колхоз ва совхозларнинг пахта териш техникасидан ҳамда меҳнат ресурсларидан кенг фойдаланиш ҳар куни терилган ва давлатга топширилган пахта миқдорини умумий планнинг 10 процентигача етказиш имконини бермокда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Наманган областидаги Учқўрғон райони ва Тошкент областидаги Юқори Чирчиқ райони пахтакорларининг 1976 йилги пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда колхоз ва совхозларнинг пахта териш техникаси ва меҳнат ресурсларидан юксак унумли фойдаланиш соҳасидаги қимматли ташаббусини маъқуллади. («Правда Востока» газетасининг 1976 йил 23 сентябрь сонида босилган «Ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб оламиз» сарлавҳали ва «Совет Ўзбекистони» газетасининг 28 сентябрь сонида эълон қилинган «Машиналар қудратига таяниб» сарлавҳали материаллар).

Республика область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига, қишлоқ хўжалик органларига, колхоз ва совхозларнинг пахта териш техникаси ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш юзасидан Учқўрғон ва Юқори Чирчиқ районлари пахтакорларининг тажрибасини ҳар бир хўжаликда чуқур ўрганиб чиқиб, кенг муҳокама қилиш, ҳар бир пахта териш ва кўрак териш машинасининг, пахта подборщиклари, кўрак чувиш машиналари, транспорт воситалари ва бошқа техниканинг иш унумини ўстириш юзасидан, шунингдек колхоз ва совхозларнинг меҳнат ресурсларидан тўлароқ фойдаланиш, пахтанинг бутун ҳосилини ўқувчиларни, студентларни ва шаҳарликларни жалб этмай, йиғиб-териб олиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш тавсия этилди. Етиштирилган бутун пахта ҳосилини қисқа муддатларда ва нестнобуд қилмай териб олиш учун, 1976 йилда қабул қилинган юксак мажбуриятларни бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш, бунда давлатга топшириладиган пахтанинг сифатига алоҳида эътибор бериш лозим.

Республикадаги колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига «Правда» газетасининг 1976 йил 28 сентябрь сонида эълон қилинган «Машиналар пахта далаларида» сарлавҳали бош мақоласини коммунистларнинг йиғилишларида муҳокама қилиб, пахтани машинада теришни кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгилаш ва амалга ошириш таклиф этилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига ўқувчилар, студентлар ва шаҳарликларни жалб қилмай пахта йиғим-терими ва тайёрлашда юқори суръатларга эришаётган Учқўрғон ва Юқори Чирчиқ районлари, республикадаги бошқа район ва хўжаликлар пахтакорларининг социалистик мусобақаси қандай бораётганлигини кенг ёритиш топширилди.

АДАБИЁТ, ЁШЛИК, ТИНЧЛИК, ТАРАҚҚИЁТ

Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг учрашуви очилди

Қалам шундай тасвирланганки, бамисоли у ер шарининг меридианларини давом эттириб тургандек... Жаҳондаги кўпдан-кўп халқларнинг тилларида суҳбатлашилмоқда... Қўл олишувлар, учрашувлар, гуллар... Бугун Тошкентда буларнинг ҳаммасини эшитиш, кўриш мумкин. Тинчлик шаҳри, дўстлик шаҳри. Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётларининг ёш намояндаларини ўзининг чарақлаб турган офтоби остида жамлаган шаҳар. Бу ерга шоирлар ва прозаиклар, драматурглар ва адабиётшунослар келишдики, уларнинг навқирон сатрларида жаҳоннинг эртанги куни ўз ифодасини топади.

Улар бундан роппа-роса 18 йил муқаддам мана шу ерда, Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи конференциясида тинчлик, социал тараққиёт учун курашда, порлоқ келажак учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун курашда ёзувчининг роли тўғрисида ўз сўзини айтган ёши улуғ ҳамқаламларининг энг яхши анъаналарини давом эттирадилар. Бугунги ёш адибларнинг зиммасига порлоқ келажак учун, жаҳонда тинчлик учун курашга одамларни сўз билан даъват этишдек фахрли вазифа юкланган.

Шунинг учун ҳам адабиёт ёшлик, тинчлик, тараққиёт тушунчаларини бирбиридан асло ажратиб бўлмайди.

Осиё ва Африка ёзувчилари, Европа ва Америкадаги социалистик ҳамда капиталистик мамлакатларнинг ёш адиблари 28 сентябрь куни эрталаб В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар ва ва Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйишди.

Ёзувчиларнинг анжумани очиладиган куни учрашувнинг ҳаворанг эмблемаси бўлган автобусларни Тошкентнинг турли жойларида кўриш мумкин эди: меҳмонлар шаҳарнинг хушманзара жойлари билан қизиқиб танишдилар — учрашув иштирокчиларининг кўпчилиги мамлакатимизда бундан илгари бўлишмаган эди. Аммо Тошкентга илгари келган кишилар ҳам Ўзбекистон пойтахтида рўй берган ўзгаришларни кўришни истардилар.

Учрашув иштирокчиларини ёш созандалар, артистлар, кинематографиячилар, журналистлар қизғин қабул қилдилар. Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт ва санъат нашриётида меҳмонларни Африка — Осиё мамлакатлари ёзувчиларининг асарларидан иборат тўплам «Қўлни-қўлга бериб» деган туҳфа кутарди. Бу тўплам Тошкентдаги учрашувга бағишлаб махсус тайёрланган. Қип-қизил муқовали бу китобнинг саҳифалари тинчлик учун машҳур курашчиларнинг, мустамлакачиликка ва империализмга қарши Африка — Осиё ҳаракати ветеранлари ва раҳбарларининг, машҳур ва ёш ёзувчиларнинг дўстона қўл олишувини бамисоли бирлаштириб тургандек. Бу китоб саҳифаларида Юсуф ас-Сибоий, Субҳас Мукержи, То Хиу, Азиз Несин, Питер Абраҳамс асарлари билан бир қаторда ёш ёзувчиларнинг шеърлари ва ҳикоялари жой олган.

Тошкент диёрида учрашув тугагач, «Қўлни-қўлга бериб» китоби — Осиё ва Африка халқларига нисбатан совет кишиларининг самимияти ва диққат эътиборининг далили бўлган бу тўплам Тошкент анжуманининг иштирокчилари билан бирга ўнлаб мамлакатларга парвоз қилади. Шунинг учун ҳам китоб ноширлари, ёзувчилар, таржимонлар меҳмонларга бу тўпламни бугун совға қилишар экан, «Бу парвоз бахтли бўлсин, мана шу китобнинг бундан кейинги саҳифаларига шеърий сатрлар ёзилсин, Тошкент диёридаги ҳозирги учрашув иштирокчиларининг ҳикоялари ва қиссалари ёзилсин» дейдилар.

Бундан ўн саккиз йил илгари бўлганидек Алишер Навоий номли театр одамлар билан лиқ тўла.

Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари билан алоқа қилувчи Совет комитетининг Раиси, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Яшин Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг тантанали учрашувини кириш сўзи билан очади.

Иккала қитъанинг қадимий ва навқирон адабиётлари вакиллари бўлган Осиё ва Африка ижодий зиёлилари, ёзувчилари ва шоирлари миллий озодлик учун курашда катта роль ўйнамоқдалар. Улар Жазоир ва Вьетнамда, Ангола ва Лаосда озодликнинг чинакам жангчилари сифатида қўлларига қалам ва найза олиб жанг қилдилар.

К. Яшин ўз халқининг ва жаҳондаги барча софдил кишиларнинг озодлиги ҳамда бахт-саодати йўлида жон фидо этган кишиларнинг хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб эсга олишни таклиф қилади.

(Давоми иккинчи бетда).

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ ИРОДАСИ БИЛАН

«... Ангрен кўмир кони негизида янги ГРЭС қуриш таъминлансин». Ангрендан сал нарироқдаги Қурама тоғларининг этакларидаги улкан қурилиш майдончасига бораверишдаги аркка навбатдаги беш йилликда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан олинган ана шу сўзлар ёзиб қўйилган. Лойиҳаловчилар бўлғуси станциянинг қуввати 2,4 миллион киловатт бўлади деб айтишди. Улар бўлғуси энергетика гигантининг тағин бир ёрқин хусусиятини айтиб ўтишди. У мамлакатнинг иссиқлик станцияларида ишлаб чиқариладиган энг арзон электр энергияси берадиган бўлади. Станциядаги уч юз минг киловатт электр энергия берадиган саккизта агрегатдан биринчиси шу беш йилликдаёқ ток бера бошлайди.

Ангреннинг минглаб қурувчилари ва кончилари, энергетиклари ва кимёгарлари, яқин атрофдаги колхоз ва совхозларнинг меҳнатчилари, пойтахт область жамоатчилигининг намояндалари 28 сентябрь куни бўлғуси ГРЭС ўрнида ёдгорлик тоши ўрнатишга бағишланган митингга тўпландилар.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов митингни очатуриб, бу янги электр станция пойтахт областида ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг муҳим негизи бўлади, шу билан бирга ягона Ўрта Осиё энергетика системасидан қувват оладиган бошқа иқтисодий районларда ҳам ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришнинг муҳим негизи бўлади, деди.

— Янги Ангрен ГРЭСида биз навбатдаги имтиҳондан ўтишимиз керак, лекин олдимизда янада жиддийроқ меҳнат камолоти синови турибди,— деди «Ўзбекгидроэнергострой» тресги Ангрен разрези қурилиш бошқармасининг бошлиғи И. М. Миржалолов. — Бизнинг кўп минг кишилик ва кўп миллатли коллективимиз орттирилган тажрибага таяниб, КПСС XXV съезди қарорларини шараф билан бажаришга астойдил азми-қарор қилган.

Бетончилар бригадасининг бошлиғи С. Насриддинов касбдош ўртоқлари номидан ишонтириб айтдики, улар ўзларининг бутун куч-ғайратларини, бутун тажриба ва билимларини ГРЭСни муддатидан илгари юқори сифатли ишлайдиган қилиб қуришга сарфлайдилар.

— Янги станция йилига камида беш миллион тонна кўмир истеъмол қилади, деди Ангрен кўмир разрезининг бошлиғи Я. И. Гринблат. — Бу эса разрез ҳозир етказиб бераётган кўмирдан икки баравар кўп. Шундай қилиб, биз яқин вақт мобайнида разрезда ёқилғи қазиб чиқаришни кескин равишда кўпайтиришимиз керак. Шунинг учун ҳам биз шунча миқдордаги кўмир етказиб берамиз, деб ваъда қиламиз. «Ўзбекистон кочегаркаси»ни қайта қуриш юзасидан тайёргарлик ишлари ҳозирдан бошланиб кетди. Станциянинг охирги агрегати ишга тушириладиган вақтга қадар разрезнинг йиллик қуввати ўн миллион тоннага етади.

СССР энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний нутқида Ўзбекистонда ишлаб турган ва қурилаётган электр станцияларнинг қуввати 30- йилларнинг охирида мамлакатда мавжуд бўлган бутун энергетика қувватига баравар эканлигини таъкидлаб ўтди. Бу жуда катта ўсиш республикада кейинги ўн йил ичида содир бўлган жуда катта иқтисодий ва ижтимоий ўзгаришлардан далолат беради. Лекин ҳозир эришилган муваффақиятлар билан кифояланиш мумкин эмас. Энергетика корхоналари қувватлари оширилиб, янги электр линиялари қурилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов митингда нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўрток Л. И. Брежневга гулдурос қарсаклар остида табрикнома қабул қилинди. Бу табрикномада Ангрен қурувчилари ва кончилари беш йилликнинг бу муҳим иншоотини юксак суръатлар билан ва сифатли қилиб қурилишини таъминлаш учун қўлларидан келган ҳамма ишни қиладилар, деб астойдил ишонтирдилар.

Ёдгорлик тоши пойига митинг иштирокчиларининг авлодларга атаб ёзилган мактуби солинган капсула қўйилади. Улкан гранит харсанг тошдан оппоқ парда туширилади. Ҳозир бўлган кишиларнинг кўз ўнгида «бу ерда партия ва халқнинг иродаси билан Янги Ангрен ГРЭСи қурилади», деган сўзлар намоён бўлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, Н. Ж. Худойбердиев митингда иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ?

Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоздан

Хўжамқул РУСТАМОВ — 238 тонна.

Холмўмин САФАРОВ — 201 тонна.

Баҳодир КАРИМОВ — 100 тонна.

Абдурайим ҚУРБОНОВ — 90 тонна.

Шу райондаги Охунбобоев номли совхоздан

Алимурод ЁҚУБОВ — 90 тонна.

Соат ҲАЗРАТОВ — 85 тонна.

Жўра ЭШОНҚУЛОВ — 85 тонна.

Бу илғор механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири кунига машиналар бункеридан 10 тоннадан 18 тоннагача дурдона тўкиб, юқори кўрсаткичга эришмоқдалар ва «оқ олтин» хирмонига барака киритмоқдалар.

АДАБИЁТ, ЁШЛИК, ТИНЧЛИК, ТАРАҚҚИЁТ

(Боши биринчи бетда).

Мангу олов посбонлари, инсоннинг эзгуликка ва гўзалликка нисбатан оташин интилиши посбонлари бўлган ёзувчилар билан шоирлар ворисликнинг муҳимлигини, давр билан авлодлар алоқаси зарурлигининг муҳимлигини айниқса яққол ҳис этадилар. Бу алоқа инсон хотирасида ҳам мужассамлангандир, бу алоқа қўшиқларда, шеърларда, китобларда тасвирлангандир. Бу мангу олов посбонларининг юксак бурчи ядро бомбаси кули билан ана шу муқаддас оловни кўмиб ташлашга интилаётган даҳшатли довулга қарши кураш вазифасини ёзувчилар билан шоирлар зиммасига юклайди.

К. Яшин Коммунистик партиянинг мамлакатимизда адабиёт тўғрисидаги улкан меҳрибончилиги, қалам усталарига бўлган диққат-эътибори тўғрисида гапиради.

К. Яшин пировардида бундай деди: менинг Тошкентда тўпланган ҳамқалам укаларим профессионал проблемалар билан биргаликда планетамизда осойишталик учун, жаҳонда ҳозир яшаётган ва бундан кейин яшаш насиб бўладиган барча кишиларнинг бахтиёр ҳаёти учун кураш проблемасини ҳам муҳокама қилишларига асло шубҳам йўқ.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилар уюшмаси бош секретари Юсуф ас-Сибоийнинг учрашув иштирокчиларига табриги ўқиб эшиттирилади.

Тошкент диёрида ёзувчиларнинг яна учрашаётганликлари ғоят қувончли воқеадир, деб ёзади машҳур адиб ва жамоат арбоби. Бутун ана шу йиллар мобайнида «Тошкент руҳи» бизни илҳомлантириб келди. Юсуф ас-Сибоий Тошкентдаги бу галги учрашув ҳам Осиё ва Африка ёзувчиларининг, улар қайси авлодга мансуб бўлишларидан қатъий назар, уларнинг бирдамлигини мустаҳкамлашга, империализм ва мустамлакачиликка қарши барча кучларнинг бирдамлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб ишонч билдиради.

Юсуф ас-Сибоий бундан 18 йил муқаддам Тошкентда бўлиб ўтган учрашувдан кейин ўтган йиллар мобайнида жаҳондаги аҳвол ғоят ўзгарганлигини таъкидлайди. Бугун мен иккала қитъанинг харитасига қараганимда, дейилади мактубда, ёшлигимиз беҳуда кетмаганлигини кўриб турибман. Кўпдан-кўп халқлар муяссар бўлган озодликда биз ёзувчилар олиб борган курашнинг ҳам ҳиссаси бор. Ана шу кураш учқунлари халқлар ва адабиётларнинг эртаги кунги умиди бўлган ёшларнинг қалбларида алангаланаверсин.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилар уюшмаси бош секретарининг ўринбосари Субҳас Мукержи учрашув иштирокчиларига қарата мурожаат қилди.

«Ёш адибларнинг, деди таниқли ҳинд ёзувчиси, кекса авлодга нисбатан катта афзаллиги бор. — Китобхонлар уларнинг овозига бажонидил қулоқ солишади, чунки улар ана шу адибларнинг асарларидан ҳамиша ўз замондошларини қидирадилар. Шунинг учун ҳам ёзувчи ўз халқининг империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши олиб бораётган курашда нима учун актив қатнашиши лозим деган ва жаҳон олдида турган проблемалардан кўз юмиши мумкин эмас.

Субҳас Мукержи ўз нутқида Хельсинкидаги кенгашда, халқаро вазиятни юмшатишда Совет Иттифоқи ўйнаган жуда катта ролни таъкидлаб ўтди. Бинобарин, биз ёзувчилар, деди у, халқаро вазиятнинг ана шу юмшаши давом этиши учун бутун куч-ғайратимизни сарфлашимиз лозим. Биз ер юзида тинчлик учун курашга бағишланган қўшиқлар ва шеърлар тўқишимиз лозим».

Ёш ўзбек шоираси, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Гулчеҳра Нуриллаеванинг тўлқинланган овози янграйди.

Тошкент чет мамлакатлардан келган меҳмонларини биринчи марта кутиб олаётгани йўқ, деди у. — Ёш ўзбек адибларининг қалблари, шеърий сатрлари ўз халқининг бахт-саодати учун, унинг истиқболи учун мардонавор курашаётган кишилар билан биргадир.

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Назрилла Маннопов кечада сўзга чиқиб, табрик сўзлари билан мурожаат қилади ва шоирлар билан ёзувчиларнинг сатрлари миллион-миллион ўқувчиларнинг кўнглига йўл топсин деган истакни изҳор этади.

Қирғиз ёзувчиси, Ленин мукофоти лауреати Чингиз Айтматов учрашув иштирокчиларига мурожаат қилиб, ёзувчининг халқ олдидаги бурчи тўғрисида гапирди. У ёш ёзувчиларнинг ҳозирги авлоди XX асримизда, хилма-хил воқеаларга, катта ўзгаришларга ғоят бой бўлган бир даврда адабиётга кириб келди, деди. Улар ҳозирги замон адабиётини яратадилар. Улар 80-йиллар адабиётини яратишда ўз сўзларини айтишлари керак.

Ёзувчиларнинг вазифаси турли жамиятларда турлича талқин этилиши мумкин. Масалан, совет халқи адабиётимизнинг халқчиллиги ва партиявийлиги тўғрисида ифтихор билан гапира олади. Совет адабиёти барча совет халқларининг манфаатларига ва орзу-умидларига мос келадиган, барча тиллардаги миллий адабиётни ривожлантиришга мадад берадиган социалистик реализм принципига таянади.

Адабиёт тўғрисидаги қарашлар турлича бўлиши мумкин. Лекин барча тараққийпарвар адабиётлар учун муштарак, ягона вазифа борки, бу адабиётнинг инсонпарварлик, инсонни озод қилиш, инсоний ҳис-туйғуларни зўравонлик ва зулмдан ҳимоя қилишни қарор топтириш, ҳар бир кишини бошқа инсон тўғрисида ўйлашга ўргатиш учун инсон шахсига бадиий воситалар билан таъсир ўтказиш вазифасидир.

«Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг учрашувини тантанали очиш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов ҳозир бўлдилар».

... Ёш ёзувчилар анжумани бошланди. Бу анжуман иштирокчилари катта ҳаёт бўсағасида турибдилар. Улар кўп нарсаларни билишлари, кўп нарсаларни ўрганишлари керак. Йиллар ўтган сари уларнинг қаламлари ҳам ўткирлашаверади... (ЎзТАГ).

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада; тўртинчи устун — мавсум бошидан буён терилган пахта; бешинчи устун — шу жумладан машинада.

Тошкент	4,37	5,33	63,93	71,36
Андижон	3,88	5,64	57,67	46,01
Сурхондарё	3,48	5,09	46,65	42,09
Бухоро	2,47	3,07	44,88	26,42
Фарғона	2,20	2,50	44,87	10,91
Қашқадарё	2,86	3,40	42,64	28,17
Наманган	3,52	5,06	40,78	35,85
ҚҚАССР	2,97	2,51	35,43	17,72
Хоразм	2,58	2,29	30,12	13,79
Жиззах	3,56	4,37	25,82	23,38
Самарқанд	2,07	1,68	18,86	6,23
Сирдарё	2,94	3,78	13,39	13,42
Республика бўйича:	3,05	3,73	40,05	28,45
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	1,44	—	36,84	—
Сурхондарё	2,02	—	27,90	—
Қашқадарё	1,57	—	24,66	—
Бухоро	1,03	—	19,54	—
Республика бўйича:	1,83	—	26,65	—

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Республика областларида ва Қорақалпоғистон АССРда сабзавот, картошка, ҳўл мева, полиз маҳсулотлари ҳамда узум тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — сабзавот; учинчи устун — картошка; тўртинчи устун — ҳўл мева, бешинчи устун — полиз маҳсулотлари; олтинчи устун — узум.

СУРХОНДАРЁ	117,5	105,4	96,8	108,3	62,6
ЖИЗЗАХ	114,9	72,4	201,7	139,9	99,8
АНДИЖОН	105,6	93,5	113,3	108,2	91,7
ФАРҒОНА	100,0	76,3	105,8	134,2	111,9
Бухоро	96,8	—	53,4	104,5	95,7
Тошкент	96,4	73,7	194,1	107,7	101,4
Қашқадарё	92,5	144,1	87,9	104,9	88,6
Сирдарё	92,3	70,8	127,5	116,9	114,5
Хоразм	91,0	3,0	110,0	97,6	62,1
Самарқанд	89,4	71,6	112,7	104,4	80,5
ҚҚАССР	87,1	21,3	115,9	101,5	87,3
Наманган	86,3	107,3	111,8	103,7	95,6
Республика бўйича:	96,4	77,1	132,5	116,0	91,2

ЯНА 4 МИНГ ТОННА

ЖИЗЗАХ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан телефон орқали олинди). Район хўжаликлари бу йил давлатга 60 минг тонна пахта етказиб берадилар, шундан 40 минг тоннаси машиналарда териб олинади. Шу кунларда унумдор пахта далаларида йиғим-терим жадал давом эттирилмоқда, ҳар куни тайёрлов пунктларига тўрт-тўрт ярим процентдан «оқ олтин» жўнатилмоқда. Терим машиналари ишга туширилгач суръат янада кўтарила бошлади.

Районда уруғлик пахта тайёрлаш йиллик плани ошириб бажарилди. 16 минг 200 тонна уруғлик пахта териб олинди. «Москва» колхози 4.500 тонна юқори нав «оқ олтин» етказиб берди. Навоий номли, Ҳамид Олимжон номли, Ленин номли колхозлар ҳам бу борада белгиланган топшириқларини анча ошириб адо этди.

Яна 4 минг тонна уруғлик пахта тайёрлаш мажбурияти олинди. Уруғлик пахта териб олинган пайкалларга машиналар киритилмоқда.

СССР ҲУКУМАТИНИНГ ЯПОНИЯ ҲУКУМАТИГА БАЁНОТИ

Яқинда Совет ҳукумати Япония ҳукуматига қуйидаги баёнотни берди:

Совет ҳукумати 6 сентябрь куни Хакодате аэропортига мажбуран қўнган совет самолёти ва учувчи В. И. Беленкога нисбатан Япония ҳукумати қилган ғайри қонуний ҳаракатлар муносабати билан унга яна бир карра мурожаат қилади.

Совет ҳукумати 9 сентябрдаги баёнотида самолётни ва учувчини дарҳол қайтариб беришни талаб қилиб, Япония ҳукумати масалага ақли расолик билан ёндашади ҳамда мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари руҳига мос келадиган қарор қабул қилади, деган ишончни билдирган эди. Бироқ, кейинги воқеалар Япония ҳукумати масалага бундай ёндашмаганлигини кўрсатди. Япония ҳукумати бошқа йўлни — Совет Иттифоқи билан муносабатларни қасддан кескинлаштириш йўлини танлаб олди. Шу кунгача совет самолёти ушлаб турилганлигини, шунингдек Япония томони совет учувчисига нисбатан қилган ишни бундан бошқача таърифлаб бўлмайди.

Япония маъмурлари Совет — Япония консуллик конвенциясининг тегишли қоидаларига хилоф равишда совет вакилларининг учувчи билан учрашишига имкон беришдан бир неча кунгача бўйин товладилар. Ниҳоят, Япония маъмурлари бундай учрашувни ўтказишга йўл қўйганларида, учрашув номуносиб найрангбозликка айлантириб юборилди, бу найрангбозликда В. И. Беленкони қуршаб олган полициячилар билан бошқа япон чиновниклари бош ролни ўйнадилар. Бироқ ҳатто шу учрашувнинг ўзи ҳам учувчи наркотиклар ёки бошқа воситаларнинг ошкора таъсирида нонормал ҳолатда бўлганлигини яққол кўрсатди. Шундай шароитда совет элчихонасининг вакили ҳақиқатда В. И. Беленко билан суҳбатлашиш имкониятидан маҳрум бўлди. Япон чиновниклари В. И. Беленко деб тақдим этган кимса томонидан айтилган бир неча узуқ-юлуқ гаплар Япония маъмурлари вакилларининг В. И. Беленко АҚШдан сиёсий бошпана олиш ниятида бўлганлиги тўғрисидаги гапларини тасдиқламади. Шундай бўлса ҳам, у Америка махсус маҳкамаларининг кучайтирилган қўриқчилиги остида ва уларнинг бевосита иштирокида АҚШга олиб кетилди.

Самолётга келганда, Япониядаги расмий кишиларнинг Япония ҳукумати совет самолёти билан гўё ўз билганича иш қила олади, деган даъволари халқаро ҳуқуқ нуқтаи назаридан ҳам, давлатлар ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари практикаси нуқтаи назаридан ҳам мутлақо асоссиздир. Худди шунингдек, Япония томони самолётни ўзи истаган вақтгача ушлаб туриш ҳуқуқига эгадир, деб кўрсатиш йўлидаги уринишлари ҳам сунъий эканлиги кўриниб турибди. Бундай уринишларни эса инкор қилиб бўлмайди. Чунки, самолётни ҳатто бошқа мамлакатлар вакилларини жалб этиб, қисмларга ажратиш нияти яширилмаётир. Самолёт — Совет Иттифоқиникидир. У — СССРнинг мулкидир. Тасодифий ҳолатлар оқибатида самолёт Япония территориясига бориб қолганлиги ва ҳозирги вақтда ўша ерда турганлиги бу фактни мутлақо ўзгартира олмайди.

Ана шуларнинг ҳаммаси совет самолётига ва унинг учувчисига нисбатан қилинган ўзбошимчалик ва қонунга хилоф ҳаракат учун бутун масъулият Япония ҳукумати зиммасига тушажагини мутлақо равшан кўрсатиб турибди. Япония ҳукуматининг Совет Иттифоқига нисбатан ана шундай нодўстона ҳаракатлари Совет — Япон муносабатларининг ҳозири ва келажаги учун оқибатсиз қолиши мумкин эмас. Совет ҳукумати самолётнинг ҳеч кечиктирмай Совет Иттифоқига қайтариб берилишини қаттиқ талаб қилади.

Пировардида ўтмишда ҳам Японияннинг Совет Иттифоқига нисбатан сиёсат йўлини белгилаб берган кимсаларда реализм ҳамда СССР билан Японияннинг икки томонлама манфаатларини сергаклик билан баҳолаш ўрнига душманлик устунлик қилган пайтлар бўлганлигини Япония ҳукуматига эслатиб ўтиш ўринлидир. Бу эса Японияга ҳеч қачон наф келтирмаган, балки, аксинча, унга бахтсизлик бўлиб тушган. Японияннинг Совет Иттифоқига нисбатан сиёсатида ҳозир шунга ўхшаш ҳолат рўй беришига ишонишни истамас эдиқ. Совет Иттифоқи эса Япония билан муносабатларини яхши қўшничилик асосида қуришга тайёр эканлигини неча марталаб таъкидлаб ўтди.

ЗВЕЗДНИЙ ШАҲАРЧАСИ: ЭСТАФЕТА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Космонавтлар тайёрлаш марказида ишлар қизғин. Етти ҳафталик экспедициядан кейин «Салют-5» орбитал станциясининг экипажи бу ерда қандай қизғин кутиб олинганлиги ҳали ҳамманинг ёдида. Ҳозир эса, орадан бир ой ўтгач, Звездний шаҳарчаси ерга қайтиб тушган яна бир экипажни тантанавор табриклашга ҳозирлик кўрди.

...Космонавтларни тайёрлаш марказининг раҳбарлари, етакчи совет олимлари, космик техника конструкторлари, космонавтларнинг оилалари қаҳрамонларни кутиб олмоқ учун Москва яқинидаги аэродромлардан бирига тўпландилар. Оркестрларнинг марш садолари янграderdi, «Союз-22» космик кемасининг экипажи пиллапоядан Москва тупроғига қадам қўйди. Давлат комиссиясининг раисидан кейин космик тадқиқотлар эстафетаси давом эттирилаётганлигининг белгиси сифатида Борис Волинов билан Виталий Жолобовлар қаҳрамонларга гуллар тақдим этадилар.

Кутиб олувчилар орасида орбитадан Ерни суратга олиш учун фотография аппаратини ишлаб чиқаришда қатнашган ГДРлик бир группа мутахассислар ҳам бор. «Союз-22» кемасининг парвози учувчи бошқарган биринчи эксперимент бўлди. Бу эксперимент программаси космик тадқиқотлар соҳасида социалистик мамлакатларнинг ҳамкорлик плани асосида тайёрланди. Учрашувда ҳозир бўлган совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталов, бу соҳада олдинда янгидан-янги ишлар турибди, деди. Бу ишлар космик орбиталарда қардош мамлакатлар ҳамкорлиги тўғрисида яқинда Москвада имзоланган ҳукуматлараро битим муносабати билан ривожлантирилаверади. Яқин вақт ичида ана шу битимга мувофиқ биз бошқа қардош социалистик давлатларнинг гражданларини учувчи бошқарадиган парвозларда қатнашишга тайёрлашга киришамиз. Биз яқин вақт ичида космонавтларнинг дастлабки интернационал экипажини орбиталарда ишлаганидан кейин мана шу аэродромда кутиб оламиз.

Шу куни Звездний шаҳарчасининг Маданият уйида космонавтларни кутиб олишга бағишланган митинг бўлди. Валерий Биковский билан Владимир Аксенов учишни тайёрлаган, кемани яратган экспериментларнинг илмий программасини ишлаб чиққан барча кишиларга қизғин миннатдорчилик изҳор этдилар. Биз, деди кема командири, космонавтикани ривожлантириш тўғрисидаги доимий ғамхўрлик учун энг аввало Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарларига ўз миннатдорчилигимизни изҳор қиламиз. Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг табрикномасини учишнинг охирги кунида орбитада олиб, ғоят тўлқинландик.

Митинг тугади. Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қиладилар. Сўнгра давлат комиссиясининг мажлиси бўлди. Мутахассислар учиш аъло даражада ўтди, деб якдиллик билан баҳо бердилар.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС мухбири.

Бойқўнғир космодроми — Звездний шаҳарчаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада фанни ривожлантириш ва юқори малакали қурувчи мутахассислар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун техника фанлари доктори, профессор, А. Р. Беруний номли Тошкент политехника институтининг декани Карим Қозоқбоевич **Қозоқбоев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика юстиция ва суд органларидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси Валентина Николаевна **Семенова**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика суд органларидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ва социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси Юрий Ярославович **Буреш**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвони берди.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Тошкент саноат корхоналарининг фидокор ишчилари азамат деҳқонларимизнинг, айниқса пахтакорларнинг меҳнатларини енгиллаштириш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Яқинда яна бир қувончли воқеа юз берди: «Ташхимсельмаш» заводининг ишчилари «оқ олтин» ижодкорлари учун ажойиб совға тайёрлаб, уларни ғоятда хушнуд этдилар. Пахтакор хўжаликлар учун мўлжалланган яна бир янги машинани уларга тақдим этдилар.

Ташхимсельмашчилар томонидан ишлаб чиқилган илгариги бошқа машиналар ҳам пахтакорларга жуда ёқиб қолган эди. Бу гал эса улар чигит кенг қаторлаб илғор усулда экилган майдонлардаги ғўзапояларни юлиб оладиган янги хил машиналарнинг бир туркумини тайёрлаб пахтакор хўжаликларга жўнатдилар.

Шу нарсани қувонч билан таъкидлаш керакки, корхона коллективи бундай машиналарни ишлаб чиқаришни муддатидан бир йил илгари йўлга қўйишга муяссар бўлди. Эндиликда пахта далаларидаги энг қийин ишларни комплекс равишда механизациялаш ишига кўмаклашувчи бундай агрегатлар деҳқонларимиз ишини яна ҳам енгиллаштиришга ёрдам беради. Чунки, айни кунларда ҳам бундай машиналарни колхоз ва совхозларга кўплаб жўнатиш тараддуди кўрилмоқда.

Янги агрегат ҳосили териб олинган далалардан ғўзапояларни тезликда юлиб олиб, кенг майдонларни дарҳол тозалаб олишдек муҳим ишни бажаради. Бу эса келгуси йил ҳосили учун ерларни ўз вақтида тайёрлаб қўйиш ишларини ғоятда тезлаштиради.

Бундай машиналар илгари ҳам мавжуд эди. Лекин ҳозирги «КВ-3,6 а» маркали машинанинг иши эса аввал ишлаб чиқарилган агрегатлардан анча унумли ва баракалидир.

Бу соҳада Тошкентдаги пахтачилик машиналари бош конструкторлик бюросининг ижодий коллективи жонбозлик кўрсатди. Чунончи, конструкторлар ерни юмшатиб кетувчи узелни, бундан ташқари, бошқа осиладиган узелларнинг жуда кўп қисмини янада такомиллаштиришга эришдилар. Бунинг натижасида янги агрегат илгаригисига қараганда анча пишиқ ва чидамли бўлиб қолди. Машинанинг яна бошқа бир хусусияти шундаки, у бошқаришда ғоятда қулай бўлиб, механизатор учун енгил кўчадиган томонлари кўпайди.

Маълумки, «КВ» маркали машиналарни яқин-яқингача «Душанбесельмаш» заводида чиқариб келинган эди. Эндиликда бундай агрегатлар тошкентликлар томонидан тайёрланмоқда. Бироқ бундай машиналарни ишлаб чиқаришни йўлга қўйишда қардош тожик мутахассислари бу ерда ҳам қимматли маслаҳатлари ва тажрибалари билан кўмаклашдилар. Улар янги агрегатларни ишлаб чиқаришни муддатидан олдин ўзлаштириш ишида алоҳида жонбозлик кўрсатдилар. Айниқса ғўзапоя юладиган машиналарнинг ишлаб чиқарувчи асбоб-ускуналарни топширишдан ташқари унинг бир қисмини монтаж қилиб беришда ҳам фаол иштирок этдилар. Бу эса агрегатнинг муддатидан бир йил аввал ишлаб чиқариш имкониятини яратишга катта ёрдам берди.

— Янги машинанинг яратилиши ҳамкорлик самарасидир, — дейишади ташхимсельмашчилар.

Чиндан ҳам шундай. Икки қардош республика мутахассисларининг, азамат ишчиларининг бир-бирларига берган ўзаро ёрдамлари туфайли шундай катта ютуққа эришилди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

БОЛГАРИЯ. Козлодуй атом электр станцияси — СССР ёрдами ва совет мутахассислари иштирокида қурилаётган мамлакатдаги йирик энергетика иншоотларидан бири. 1980 йилга бориб Козлодуй электр энергияси бутун Болгария электр қувватининг 30 процентини ташкил этади.

Централфото. (ТАСС).

ДАНИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ АНЖУМАНИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

КОПЕНГАГЕН. Бу ерда Дания Коммунистик партиясининг навбатдаги XXV съезди ўз ишини тамомлади.

Съезд ишида 20 дан ортиқ қардош партияларнинг делегациялари, шу жумладан КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко бошчилигидаги КПСС делегацияси қатнашди.

Съезд партиянинг янги программасини қабул қилди. Программада ДКПнинг жаҳон коммунистик ҳаракати билан чамбарчас алоқада эканлиги, бу эса Дания коммунистларига ўзларининг олижаноб курашида кучга-куч ва ишонч бағишлаётганлиги уқтириб ўтилади. Дания коммунистлари империализмга қарши, тинчлик ва социализм ғояларининг тантанаси йўлида қардош партиялар билан биргаликда кураш олиб бормоқда.

ДКП ташқи сиёсат соҳасида мамлакатнинг НАТОдан ва «умумий бозор»дан чиқиши учун, хавфсизлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун, Хельсинкида эришилган шартномаларнинг бажарилиши учун курашни ўзининг биринчи навбатдаги вазифаси, деб ҳисоблайди. Дания коммунистлари тенг ҳуқуқлилик асосида барча давлатлар билан ўз мамлакатларининг савдо-иқтисодий алоқаларини кенгайтириш ва чуқурлаштиришни талаб қилмоқдалар. Улар империализм ва фашизм кучларига қарши курашаётган мамлакатларнинг халқлари билан бирдам эканликларини билдирдилар.

Съезд, шунингдек ДКП Марказий Комитетининг ҳисобот доклади юзасидан сиёсий манифест ва резолюция қабул қилди, партиянинг амалдаги уставига баъзи ўзгартишлар киритди. ДКПнинг энг муҳим сиёсий вазифаси, деб уқтириб ўтилади ҳисобот доклади юзасидан чиқарилган қарорда, ишчилар ҳаракатидаги бирликни мустаҳкамлашдан иборатдир. Шу ҳужжатда реакция меҳнаткашлар ҳаракатининг бирлигига ҳалақит бериш учун антикоммунизм ва антисоветизмдан фойдаланаётганлиги таъкидлаб ўтилади.

Дания Коммунистик партиясининг раҳбар органлари сайланди. Партияга раис қилиб яна бир овоздан К. Есперсен сайланди.

К. Есперсен съездда сўзлаган якунловчи нутқида делегацияларни съезд ишида қатнашган коммунистик ва ишчи партияларига қардошларча бирдамлик туйғуларини изҳор этди. У коммунизм қурилиши ишида КПССнинг ҳал қилувчи роль ўйнаётганлигини, халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги фаолиятини алоҳида уқтириб ўтди. «Ленин ғоялари, — деди ДКП раиси, — бизнинг ғояларимиздир». (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ СОФИЯ. Болгариянинг химия-фармацевтика саноати ҳозирги вақтда 500 дан кўпроқ доривор препаратлар ишлаб чиқармоқда. Болгария антибиотиклари ишлаб чиқариш жиҳатидан жаҳонда олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди. Бу доривoрлар асосан Разграддаги антибиотиклар заводида чиқарилмоқда. Бу завод тахминан 150 хил дори ишлаб чиқармоқда ва уларни жаҳоннинг 50 мамлакатига экспорт қилмоқда.

◆ РИМ. Шу йилнинг дастлабки саккиз ойи мобайнида Италияда кенг истеъмол молларининг нархи ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўрта ҳисобда 14,7 процент ошди.

◆ СТОКГОЛЬМ. Стокгольмдаги «Самларэн» кўргазма салонидан Франциянинг таниқли импрессионист рассоми Анри Матисснинг 20 дан кўпроқ литография асари ўғирлаб кетилди. Ўғирланган асарлар 1904—1930 йилларга оиддир.

◆ КАРОЧИ. Покистон давлат минерал ресурслар корпорацияси мамлакатнинг кўмир саноатини тез ривожлантириш программасини ишлаб чиқди. Ана шу программага мувофиқ Покистонда 1980 — 1981 йилларда ҳар йили қазиб чиқариладиган кўмир миқдори 625 минг тоннага етказилади.

Давлат минерал ресурслар корпорацияси яқин вақт ичида Панжоб вилоятининг уч районида кўмирни саноат асосида қазиб чиқаришни планлаштирмоқда. Бу ерда юқори сифатли кўмир запаслари бор.

◆ МАПУТУ. Жанубий Африка Республикасида журналистларни таъқиб қилиш тўхтатилмаяпти. Иоганнесбургда «Уорлд» газетасининг тўрт ходими ҳеч қандай айбсиз қамоққа олинган.

Сўнгги вақтларда Жанубий Африка Республикасининг полицияси иоганнесбурглик журналистлардан жами 14 кишини ушлаган ва қамаб қўйган. Уларнинг ҳаммаси Африка аҳолисининг Апартеид режимига қарши оммавий чиқишлари тўғрисида ҳикоя қилувчи материаллар босиб чиқарган.

(ТАСС).

ДАМАШҚДАГИ ҲОДИСА

ДАМАШҚ, 28 сентябрь. (ТАСС). Ўтган куни бир группа қуролли кишилар Сурия пойтахтининг марказидаги «Семирамис» меҳмонхонасини ишғол этиб, бу ерда яшаб турган 200 га яқин кишини гаровга олди.

Ҳодиса рўй берган районни ҳарбий қисмлар ва хавфсизлик кучларининг отрядлари қуршаб олди. Гаровдагиларни озод этиш операциясига мудофаа министри М. Тлас билан ички ишлар министри А. Даббағ раҳбарлик қилдилар.

Ўртада чиққан отишмада икки террорчи ўлдирилди, қолган учтаси қамоққа олинди, гаровдагилардан бир неча киши ўлдирилди ва жароҳатлантирилди, қолган кишилар озод этилди.

Қамоққа олинган террорчилар давлат хавфсизлиги олий судининг ҳукмига биноан кеча қатл этилдилар.

Бу ерда Дамашқдаги меҳмонхоналардан бирини ишғол этган иғвогар кучларнинг хатти-ҳаракатлари Ливанда хунрезлик тўхтатилишини ва вазият нормаллаштирилишини кўзда тутувчи Сурия — Фаластин битими амалга оширилишига муттасил халақит беришга уриниш билан алоқадордир, деб ҳисоблашмоқда.

ҲОСИЛНИ БАРВАҚТ ЙИҒИБ-ТЕРИБ ОЛАЙЛИК!

ЎРОҚ ВА БОЛҒА ҲАМКОРЛИГИ

Шу кеча-кундузда бебаҳо бойлигимиз «оқ олтин» йиғим-терими авж палласига кўтариляпти. Ҳар кимнинг фикри-зикри далада, ҳар кимнинг нигоҳи кундалик маълумотда, қулоғи эфирда. Пахта фронтида кураш қизиб боряпти. Хирмонлар кун сайин эмас, соат, минут сайин ўсмоқда. Чевар теримчилар, пўлат от чавандозларининг қўли қўлига тегмайди.

Мана шундай долзарб, қизғин кунларда ким ҳам чеккада туради, дейсиз? Дарвоқе, бугунги кунда барчанинг жойи ўша меҳнат, кураш, ижод қайнаб тошаётган пахтазор қўйнида. Ёшу кекса баб-баравар деҳқон кўмагида.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни ўзларига дастуруламал сифатида қабул қилиб олган республикамиз ишчилари КПСС XXV съезди қарорларини бажариш учун тағин ҳам маҳкам бел боғладилар. Улар далалардаги мўл пахта ҳосилини қисқа муддатларда ва сира нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун ҳосил йиғиштириб олинаётган мана шу долзарб кунларда колхоз ва совхозларга анъанавий оталиқ ёрдамларини янада кучайтирмоқдалар. Белгиланган планларни муддатидан илгари бажариш, қишлоққа кўплаб техника кучлари етказиб бериш йўлида социалистик мусобақа байроғини баланд тутиб меҳнат қилмоқдалар. Зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

«Союзмашхлопководство» бирлашмасида ипак пахта толасини ажратадиган янги хил машина ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилди. Бу янги машиналар аввалгиларига қараганда тезроқ ишлайди. Иш унуми 30 процент кўпаяди. Чигит ажратишда қўлланган махсус амортизация қурилмалари толанинг табиий хоссаларини сақлаб қолишга имкон беради. Энг муҳими, янги машинада ортиқча узеллар йўқ. Масалан, каноп узуқ-юлуқларини илиб оладиган қўпол деталлар олиб ташланган. Республикамизда пахтани қоп-қанорсиз ташиш жорий этилиши муносабати билан эндиликда бу узелга зарурият қолмади.

Бирлашма корхоналари коллективлари асосий номенклатура бўйича эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини анча ошириб бажардилар ва барча жиҳозларни барвақт етказиб бердилар. Натижада, Зиёвуддин, Навоий, Жарқўрғон, Ҳайробод ва қардош Туркманистондаги Мурғоб ҳамда Тожикистондаги Панж пахта тозалаш заводлари муддатидан илгари фойдаланишга топширилди.

Ишчи ва мутахассислар янги техникани кенг жорий этиш планини қатъият билан бажара бориб, йил охиригача топшириқдан ташқари «30-ВПМ» маркали 60 та тола тозаловчи агрегатни ҳам буюртмачиларга жўнатишга аҳд қилдилар. 5 миллион 300 минг тонналик улкан «оқ олтин» хирмонини тезроқ бунёд этишга муносиб ҳисса қўшиш ниятида пландан ташқари «УПХ-5Г» кўрак чувиш машиналари учун 400 та вентилятор ишлаб чиқарилади. Шундан 200 таси учинчи квартал ичида тайёрланади. Кўрак йиғиш машиналарини етказиб бериш тўққиз ойлик плани сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигидаёқ адо этилди.

«Узбекхлопкомаш» заводи коллективи ипак пахта толасини ажратадиган янги хил машиналарнинг дастлабки намуналарини пахтакорлар хизматига жўнатишди. Йил охиригача корхона бундай машиналардан 130 тасини ишлаб чиқаради. Натижада республикамизда ишлаб турган заводлар машина-ускуналарнинг учдан бир қисми янгиланади.

Яқинда Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташсельмаш» заводининг бош конвейеридан мажбурият ҳисобига сўнгги юз элликта «занғори кема» тушди. Планга қўшимча етказиб берилган бу машиналар орасида янги типдаги 50 та машина ҳам бор. Улар олий нав — ингичка толали пахтани терадиган машиналар, шунингдек уруғлик пахтани қаватлаб териб кетадиган махсус агрегатлардир. Муддатидан илгари чиқарилган 150 машинанинг ҳаммасидан бу йилги пахта теримида фойдаланилади.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатдаги қудратли агросаноат комплексининг барча бўғинлари ҳосилни йиғиштириб олиш пайтида аниқ ва пухта ишлаши учун курашда машинасозларнинг роли тўғрисидаги сўзлари «Ташхимсельмаш», «Чирчиксельмаш», «Узбексельмаш», шунингдек бошқа машинасозлик корхоналари коллективларини янги-янги резервларни қидириб топишга отлантирди. Улар Днепропетровск комбайнсозларидан ибрат олиб, ҳар бир иш жойида энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш, қишлоқ хўжалигига юқори сифатли техника етказиб бериш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

«Ташхимсельмаш» заводининг коллективи пахта териш машиналарига запас қисмлар ишлаб чиқариш йиллик планини олдинги мажбуриятда айтилганидек, учинчи квартал охирида эмас, сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигидаёқ бажаришга сўз берди. Ишчилар ҳозир йиллик программа ҳисобидан сўнгги запас қисмлар туркумини юборишга киришдилар. Корхона машинасозлари асосий маҳсулот «ОВХ-14» пуркагич машинасини ишлаб чиқариш бўйича графикдан анча ўзиб кетдилар. Шу кунларда қизғин давом этаётган пахта дефолиациясида ишлатилаётган бу агрегатларга янги серунум мослама — махсус пуркагичлар ўрнатиляпти.

«Чирчиксельмаш» заводи коллективи республикамизгагина эмас, мамлакатдаги барча пахтакор республикалар деҳқонларига планга қўшимча равишда «СКО-3,6» маркали ўндан ортиқ кўсак узадиган машиналар юборишди. Машинасозлар бошқа қишлоқ хўжалик техникасини тайёрлаш ва буюртмачиларга жўнатишда ишлаб чиқариш графигида кўрсатилганидан анча илдам бормоқдалар. Мамлакат заршунослари бугунгача чирчиқликлардан 316 та ариқ ва зовур қазийдиган машина, юзлаб узеллар ва деталларни планга қўшимча суратда олдилар. Шунингдек, «Узбексельмаш» заводи коллективи ҳам қишлоққа оталиқ ёрдами тариқасида «ОВХ-14» чанглагич-пуркагич машиналари учун пландан ташқари 100 дона мослама, 400 та вентилятор ва кўплаб эҳтиёт қисмлар етказиб берди. Янги карчовка машинаси ишлаб чиқаришга тайёрланди. Пахта териш машиналарини сифатли ремонтдан чиқариш ва уларни теримга шай қилиб қўйиш сингари ишларда механизаторларга яқиндан ёрдам берилмоқда.

Пахта тайёрлаш ва уни дастлабки қайта ишлаш Бухоро саноат бирлашмасининг марказий механика устахоналарида ҳам деҳқонларга кўмак қизғин давом этяпти. Бирлашмада электр двигателларни ремонт қилиш кенг йўлга қўйилди. «Қайта туғилган» моторлар туркуми Бухоро, Сирдарё, Жиззах ва бошқа областлардаги хом ашёни қайта ишлаш корхоналарига пешма-пеш жўнатиляпти. Шуниси диққатга сазоворки, областда икки йил муқаддам барпо этилган бундай устахоналар йилига миллион сўмликдан ортиқроқ маҳсулот бермоқда. Тошкент тракторсозлари эса пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган янги конструкциядаги прицеплар ишлаб чиқаришга киришдилар...

Бизда ҳамма пахтакор, ҳамма деҳқонга мададкор. Буни қишлоқ хўжалиги машинасозлиги саноати корхоналари коллективларининг бугунги ғайрат-шижоати кўрсатиб турибди.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Фарғона районидаги Навоий номли колхознинг чевар теримчиси Шаҳрихон Бухориева ўтган йилги мавсумда 14 тонна пахта териб, энг юқори кўрсаткичга эришган эди. У бу йилги мавсумда ҳам кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, 16 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олди. Моҳир теримчи кунига 220-230 килограммдан дурдона териб, хирмонга барака киритяпти.

Суратда: Ш. Бухориева.

М. Орипов фотоси.

УЧ ИШ КУНИДА

ИШТИХОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Самарқанд область Иштихон районидаги «Правда» колхозининг Нарзулла Мамедов бошлиқ бригадаси аъзолари улкан зафар қучди. Йиллик пахта тайёрлаш плани уч иш кунида бажарилди. Ҳар гектаридан 24 центнердан чўл дурдонаси топширилди.

Бу муваффақиятга механизаторлар катта ҳисса қўшдилар. Колхознинг коммунист О. Турдиев етакчилигидаги бир группа механизаторлари жасорат кўрсатиб, топширилган ҳосилнинг 80 процентдан кўпроғини машинада териб бердилар. Бош механикнинг ўзи 45 тонна, у билан ёнма-ён «зангори кема» бошқараётган Шопўлат Жўраев 35 тонна, Самандар Одилов 32 тонна ва Исмат Донниёров 21 тонна пахтани машина бункеридан тўкдилар.

Бригада пахтакорлари Улуғ Октябрь революциясининг 59 йиллиги шарафига мусобақани янада авж олдириб, гектаридан яна 11 центнердан «оқ олтин» топширишга ваъда бердилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

АНДИЖОН. Балиқчи районидаги «Пахтакор» совхозининг Ўзбекистон комсомоли мукофоти лауреати Ширмонжон Аломова бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари йиллик планни уч иш кунида бажардилар. 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил олинди. Давлатга 287 тонна пахта етказиб берилди. Ҳосилнинг 175 тоннаси машиналарда териб олинди. Механизатор Ҳакимжон Толипов, Келдибой Мансуровлар кунига 8-10 тоннадан пахта териб, хирмонга барака киритяптилар.

Бригада азаматлари жиззахлик машҳур пахтакор Расул Ҳайдаров ташаббусига қўшилиб, 61 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

Э. МАДИЕРОВ.

ҚОЛОҚЛАР БЎЛМАЙДИ

Сўз — ташаббускорларга

Бу ташаббус Хевада туғилган эди. «Сафимизда қолоқлар бўлмайди» деган шиор остида меҳнат қилиб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили режаларини муваффақиятли амалга ошириш йўлида астойдил кураш олиб бормоқдамиз.

Қабул қилинган социалистик мажбуриятга кўра, районда гектаридан 40 центнердан паст хирмон кўтарган хўжалик бўлмайди, демак ҳосилдорликда қолоқликка барҳам берилади. Фрунзе номли, Энгельс номли ва «Партия XXII съезди» колхозлари ҳар гектаридан 45 центнердан ва бундан ҳам юқори пахта ҳосили олишга аҳд қилишган. Бизнинг маррамиз ҳам — 45 центнер.

45 центнер! 1145 гектар майдоннинг ҳар гектаридан бу даражада юқори ҳосил олиш ўз-ўзидан бўлмайди, албатта. Аммо биз катта хирмон яратиш йўлида пешана теримизни аямадик. Қатъий ишонч билан айта оламизки, далаларимизда 45 центнерли марра эгалланишини таъминлайдиган миқдорда ҳосил бор.

Мана, йиғим-теримнинг долзарб кунлари бошланди. Кекса-ю ёш — барча енг шимариб далага чиқди. Теримчиларни 1500 кишига етказдик. Икки юз кўпминг килограммчи ҳар куни 150-160 килограммдан ошириб пахта термоқда. Ҳар бир теримчининг ўртача кунлик иш унуми 100 килограммни ташкил этяпти.

Лекин қўл терими билан суръатни кескин кўтариш қийин, албатта. Ҳар куни қўлда терилган пахта йиллик планнинг бир ярим процентидан ошмади. Сентябрнинг иккинчи ярмида «зангори кема»лар ишга тушиб, хирмонларга барака киритди. «Ўзбекистон» маркали 15 та тўрт қаторли ва «ХТ-1,2» маркали 9 та машина учта группага бўлиниб, далаларда жавлон уряпти. Машиналар билан ҳар куни юз тоннага етказиб пахта терилмоқда. Бу — йиллик планнинг қарийб икки ярим процентига тенгдир.

Исмоил Орнамуродов бошлиқ бригада «зангори кема»лар шарофати билан қолоқ ўриндан биринчилар сафига ўтиб олди. Бу бригадада машиналар билан бир кунда йиллик планнинг 10 проценти миқдорида пахта терилди. Эркин Саидаҳмедов бошлиқ бригадада ҳам машиналар мўъжизаси ҳаммани қойил қолдирмоқда. «Ўзбекистон» агрегати бункеридан кунига 8-10 тоннадан дурдона тўкаётган Машариф Эгамов, Худошукур Олломов, Раззоқ Матёқубов каби олов қалб механизаторларга таҳсин ўқисак арзийди.

Машина терими суръатни кўтариш ва йиғим-терим муддатини қисқартиришда ҳам, пахтанинг таннархини арзонлатиш ва иқтисодий соҳада ҳам катта аҳамиятга эга эканлиги тажрибада исботланган. Шу боисдан бу йил машина теримига жиддий аҳамият бермоқдамиз. Социалистик мусобақанинг асосий шартларидан бири шуки, план ва мажбуриятнинг бажарилиши якунларига баҳо беришда, яъни ғолибларни аниқлашда машина терими биринчи навбатда инобатга олинади. Бу — машина теримида ҳам қолоқлар бўлмасин деган маънони англатади.

Ҳар бир бригадага фақат планни ва мажбуриятнигина эмас, машина терими топшириғини ҳам бажаришни шарт қилиб қўйдик. Бултур 1800 тонна пахта машинада терилган бўлса, бу йилги режа — 3000 тонна. Машина теримига ажратилган 730 гектар майдондаги ғўзанинг барги тўла тўктирилиб, далалар тайёрланган. Техника соз, механизаторлар етарли. Демак, машиналарга кенг йўл очиб берилган. Механик-ҳайдовчилар учун қулай шароит яратилган. Социалистик мусобақа ҳар беш кунда якунланиб, илғорлар моддий ва маънавий рағбатлантирилмоқда.

Колхозимиз азаматлари 18 октябргача йиллик пахта тайёрлаш планини бажариш ва 40 центнерли маррани эгаллаш, ойнинг охиригача оширилган социалистик мажбуриятни бажариш учун кун сайин суръатга суръат қўшаётирлар. Механик-ҳайдовдовчилар ва теримчилар орасида нормани бажариш қонун тусига кириб, илғорлар сафи кенгайиб бораётир.

Қўшниларимизнинг муваффақияти бизни мамнун қилаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтгимиз келади. Илгари қолоқ ҳисобланган Дзержинский номли ва «Хева» колхозлари ҳозир пойганинг олдида отни қамчиламоқдалар. Ҳа, хеваликлар ваъдага вафо қилиб, қолоқларсиз ишлаётирлар. Доим олдинда бўлиш, пойгада ўзиш — бизнинг чин аҳдимиз, азму қароримиз.

Раҳимбой ЁҚУБОВ,
Хева районидаги Огаҳий номли колхоз раиси.

ШОЛИКОРЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ КУНЛАРИ

ШОЛИ КАРВОНЛАРИ

Хоразм области шоликорларининг бу йилги марралари юксак. Улар шолининг ялпи ҳосилини 60 минг тоннага, ҳар гектар ердан ҳосилдорликни 60 центнерга етказишга аҳд қилганлар. Далаларда тўпланаётган қирмизи бошоқлар мўл ҳосил етиштирилганидан дарак бериб турибди.

Шу кунларда ўрим-йиғим тобора қизғин тус олмоқда. Боғот районидаги ихтисослашган «Боғот» совхозининг шоли ортилган карвонлари биринчи бўлиб тайёрлов пунктлари томон юрди. Совхозда етиштирилган 10 минг тонна шолининг дастлабки тонналари юқори сортга қабул қилинди. Биринчи куни 180 тонна ҳосил топширилган бўлса, кейинги кунларда бу кўрсаткич 200 тоннадан ошди.

Совхозда 17 жатка, 43 комбайн, 50 та транспорт трактори ўрим-йиғимда ишлаб турибди. Шолипояларни ўриш ва ғарамлаш, донни тозалаш ва пунктга жўнатиш конвейер усулида ташкил этилган. Жаткачилардан П. Оллоберганов, Қ. Йўлдошев, комбайнчилардан Ж. Ёқубов, Ж. Тоиров ва бошқалар меҳнатда алоҳида ўрнак кўрсатишяпти.

Совхоз коллективи ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотадаги сўзлаган илҳомбахш нутқидан руҳланиб ҳосилдорликни аввалги мажбуриятда кўзда тутилган 60 центнердан 65 центнерга етказишга бел боғладилар. Илғор бўлим ва бригадаларнинг марралари эса 70 центнер.

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли, Гурлан районидаги «Гулистон», «Янгиобод» ва «Россия» совхозларининг шоликорлари ҳам оширилган мажбуриятлар қабул қилиб, ўрим-йиғимни кун сайин авж олдирмоқдалар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КОМБАЙНЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

МАСЪУЛИЯТЛИ ДАВР БОШЛАНДИ

Шоликорларимиз ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида табиий қийинчиликларга қарамасдан, ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл ҳосил етиштирдилар. Совхозимиз фидокорлари 4165 гектар майдонга шоли экиб, унинг ҳар гектаридан 55 центнердан ҳосил кўтариш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар. Умумий ҳосил 23 минг тонна бўлади.

Кубань ғаллакорларининг ташаббуси совхозимиз шоликорлари томонидан қизғин маъқулланди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқи биз шоликорларни яна ҳам меҳнат зафарларига чорлади. Бу нутқда билдирилган қимматли фикрлар ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олишимизда ва келгуси ишларимизда улуғвор программа бўлиб қолади.

Амет Нурабдуллаев, Шомурод Тажеров, Жақсилик Муродбоевлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларда 650-955 гектардан шоли экилди. Улар гектар бошига 60-65 центнердан шоли етиштиришни мақсад қилишган. 10 сентябрдан шоли ўрими ёппасига бошлаб юборилди.

Совхозимизда бу йил биринчи марта 80 центнерчилар ҳаракати бошланди. Бу ҳаракатга Ободон Серсенбоева, Жўлдос Сапаров, Жўлмағамбет Еспағамбетов, Муротбой Иноятов, Узоқбой Нурабдуллаевлар бошлиқ бригадалар биринчилар қатори қўшилдилар.

Комбайнларнинг икки сменада ишлаши учун механизаторлар етарли. Бу йил 30 комбайн ҳайдовчи махсус курсларни битириб чиқди. Шоли ўриш ва янчишда 112 комбайн қатнашяпти. Комбайнларнинг группа усулида ишлашини ташкил этдик. Ҳар бир группада 12-15 комбайн бор. Комбайнларнинг унумли ишлаши учун 3 та устахона, механиклар бириктилди. Уриб янчилган шолини қабул пунктларига келтиришда 70 та трактор-тележка, 100 га яқин автомобиль ишлатиляпти.

Комбайнчиларимиз янги мажбуриятлар қабул қилишди. Т. Шарипов, Г. Султонов, К. Қашқимов, А. Қидирниёзов, Т. Утеллиев каби комбайн-ҳайдовчилар мавсумда 650-750 тоннадан шоли янчиб беришга аҳд қилдилар. Шу кунларда улар шоли ўриш-янчиш нормаларини 1,5-2 ҳиссадан ошириб бажармоқдалар.

Шоли ўриш-янчиш ишлари оммавий тус олди. Шоли ўриш-янчиш ишларини 25 иш кунида тугаллаймиз. Бунинг учун совхозимизда ҳамма имконият мавжуд. Бу соҳада социалистик мусобақанинг роли катта. Социалистик мусобақа ютуқларимиз гарови. Ҳар 5 кунда мусобақа шартларига якун ясалади. Илғор бўлимлар ва бригадаларга 100 сўмдан, комбайн ҳайдовчиларга 50 сўмдан пул мукофоти берилади.

Хўжалигимиз районимиздаги «Олтин кўл» совхози билан мусобақадош. Деҳқонларимиз шоличиликни ривожлантиришда ҳамиша бир-бирига устоз, бир-бирига шогирд бўлиб ишламоқда. Мен шу совхознинг комбайн ҳайдовчиси Туркманбой Самбетовни социалистик мусобақага чақираман. Ўтган йили мавсумда 700 тонна шоли янчиб берган эдим. Бу йилги мавсумда 800 тонна шоли янчиб бераман. Ваъдамнинг устидан албатта чиқаман.

ТЕ ЮРИЙ,
Қорақалпоғистон АССР Ленинобод районидаги «Партия XXII съезди» совхози комбайн ҳайдовчиси.

ВАЪДА ВАФОСИ БИЛАН

Ҳамкасб дўстим Те Юрий! Мени социалистик мусобақага чақирибсиз. Мен чақириқни бажонудил қабул қиламан. Бу чақириқ совхозимиз дирекциясига, партия ташкилотига ҳам маъқул тушди. Хўжалик меҳнат аҳли ҳам қўллаб-қувватлади. Чақириғингизни комбайн ҳайдовчилар маъқуллашмоқда. Бу мени яна ҳам баракали меҳнат қилишга чорламоқда.

Те Юрий, сиз совхоздагина эмас, районда, ҳатто автоном республикада таниқли механик-ҳайдовчисиз. Мен сизнинг ишингиз билан аввалдан танишман. Шоли экиш, гектарлардан тўла ниҳол олиш, парвариш ишларида актив қатнашасиз. Шоли ўриш-янчишдаги хизматингиз яна ҳам катта. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида мен камида 700 тонна шоли янчиб беришга ваъда бераман.

Совхозимиз шоликорлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам жасорат кўрсатиб ишладилар. Ҳамма майдонларда мўл-кўл ҳосил етиштирилди. Кубанлик ғаллакорларнинг ташаббуси бўлимлар, бригадалар, шоликорлар ва механизаторлар томонидан қизғин маъқулланди. Оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган нутқи барча совет халқи каби биз шоликорларни ҳам катта меҳнат зафарларига руҳлантирди.

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида 4215 гектар майдонга шоли экдик. Бўлим ва бригадаларда ҳар қачонгидан ҳам мўл шоли етиштирилди. Дастлабки майдонларда шоли ўриш-янчиш ишлари бошлаб юборилди.

Резерв ва имкониятларни қараб чиқиб, йил бошида қабул қилинган социалистик мажбуриятни қайта кўриб чиқдик, ҳар гектар майдондан камида 55 центнердан шоли етиштириб, умумий ҳосилдорликни 23 минг тоннага етказиш бўйича оширилган мажбурият қабул қилдик.

Чимберген Есўлатов, Тиатдин Сметуллаев, Қодир Утепбергеновлар бошқарувчилик қилаётган бўлимлар шоликорлари 60 центнерлик хирмон кўтардилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сарсенбой Қурбонбоев, Елеубой Баширов, Қадримбет Дуримбетов, Омониёз Жуманов, Бозорбой Ўроқбоев, Султонмурод Елмуретов бошлиқ бригадалар ҳар гектар майдондан 70-80 центнердан шоли етиштиришни мўлжалламоқдалар.

Шоли ўриш ва янчишда 112 комбайн қатнашади. Совхозимизда ишчи кучи етишмайди. Комбайнларнинг икки сменада ишлашини таъминлаш мақсадида бўлим, бригада бошлиқлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, идора ходимлари ҳисобидан комбайн-ҳайдовчилар тайёрладик. Улар ҳам курслардан муваффақиятли ўтиб, шоли ўриш ва янчиш ишларини бошлаб юбордилар.

Алтписбой Сметов, Виктор Карбулян, Бахт Ўразимбетов, Виктор Ким, Кўптик Тўленов, Ўразбой Пирманов каби комбайн ҳайдовчилар мавсумда 650-700 тоннадан шоли ўриб-янчиб беришга аҳд қилдилар. Старт бошланган кундан смена нормаларини 2 ҳиссадан ошириб бажардилар.

Шоли ўриш-янчишни 25 иш кунида ўтказамиз. Янчилган шолини қабул пунктларига ташишда 120 дан кўпроқ автомашина, трактор тележка қатнашади.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди тарихий қарорларини амалга ошираётган совхозимиз шоликорлари ҳам, шахсан ўзим ҳам зиммамдаги оширилган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарамиз. Бунга тўла ишонч бор.

Туркманбой САМБЕТОВ,
Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхозининг комбайн ҳайдовчиси.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ. Гагарин районидаги «Искра» совхози миришкор деҳқонлари шоли ўримини кун сайин қизитмоқдалар. Улар 1950 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариб, давлатга пландаги 7.800 тонна ўрнига 12.000 тонна шоли армуғон этишга аҳд қилишган. План 20 иш кунида, мажбурият эса бир ойда адо этилади. Сўзи билан иши бир шоликорлар ўримни тобора кучайтирмоқдалар. Далаларда 55 комбайн юксак унум билан ишлатиляпти.

Суратда: илғор бригада бошлиғи Т. Турсунмуродовни шоли пайкалида кўриб турибсиз.

Х. Маматқулов фотоси.

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда шоли ўрими ва шоли тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1976 йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган шоли; учинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган шоли (топшириққа нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда ўрилган шоли; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (ўриладиган майдонга нисбатан процент ҳисобида).

Сирдарё	4,3	32,0	2,3	30,9
Сурхондарё	2,5	27,7	2,6	27,6
Хоразм	3,2	20,5	3,5	43,4
ҚҚАССР	1,5	19,7	2,3	16,9
Тошкент	2,2	16,2	4,6	27,4
Республика бўйича:	2,2	20,3	2,8	23,[illegible]

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЧИРОЙИ

БУНЁДКОРЛАР

Қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш маданиятини янада яхшилаш масаласи КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларида алоҳида таъкидлаб ўтилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Қишлоқ турмуш маданиятини янада юксалтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори замонавий қишлоқлар қурилиши ривожига кенг йўл очиб берди. Буни Юқори Чирчиқ районлараро қурилиш бошқармаси бинокорларининг саккиз ойлик иш якунларида ҳам кўриш мумкин.

Қурилиш-монтаж ишлари саккиз ойлик план-топшириқлари ортиғи билан адо этилди. Бошқарма коллективи ўз кучлари билан 1950 минг сўм ўрнига 2010 минг сўмлик иш бажардилар. Бу рақамлар район қишлоқлари бугунги камолотининг, у ердаги турмуш маданияти тез суръатлар билан яхшиланиб бораётганлигининг амалий исботидир. Бинокорларнинг бугунги ишлари қишлоқларни ободонлаштириш йўлидаги интилиши ифодасидир.

Биз яқинда бошқарма бинокорлари ҳузурида бўлиб, улар олиб бораётган бунёдкорлик ишлари билан танишдик. Суҳбат чоғида бошқарма бошлиғи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган бинокор Ваҳоб Эргашбоев шундай ҳикоя қилди:

— Турмушимиз кун сайин гўзаллашиб, қишлоқ қиёфаси ҳам, одамлар ҳам тобора ўзгариб боряпти. Бугунги кунда ўз меҳнати билан қишлоқ ҳуснига-ҳусн қўшишни ҳар бир киши фарзандлик бурчи деб тушунади. Буни яхши билган коллективимиз бинокорлари қишлоқ аҳолисига кўплаб замонавий уй-жойлар қуриб бермоқда. Бинокорлар ўртасида социалистик мусобақа байроғи ҳар қачонгидан баланд кўтарилган. Меҳнат унумдорлиги тобора ошиб боряпти. Мусобақа якунларида ишлаб чиқариш илғорларини мунтазам рағбатлантириб бориш яхши натижалар беряпти.

Ўтган йили бошқармамиз коллективи бош пудрат бўйича 4 миллион 211 минг сўмлик иш бажариши керак эди. Бир ёқадан бош чиқариб ишлашимиз туфайли план муддатидан илгари — 104,1 процент бажарилди. Бу — олдинги йилга нисбатан 2 миллион 328 минг сўмлик кўп...

Бошқарма бошлиғи таъкидлаганидек чиндан ҳам бинокорлар жуда катта ҳажмда иш бажариб, қишлоқ аҳли таҳсинига сазовор бўлмоқда. Жумладан, «Политотдел», «Ўзбекистон» колхозларида 1124 ўқувчига мўлжалланган 3 та мактаб, 140 ўринли боғча ишга туширилди. 1236 квадрат метр уй-жой бинолари, 200 қорамолга мўлжалланган сигирхона, гараж, магазин ва бошқа муҳим объектлар фойдаланишга топширилди.

Шу йилнинг ўтган саккиз ойи ичида Карл Маркс номли колхозда янги сут-товар фермаси ишга туширилди. «Ленинобод» колхозида 60 ўринли касалхона, 640 ўқувчига мўлжалланган 2 та мактаб ва район марказида янги чойхона қад кўтарди. 412 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой биноларида ҳовли тўйлари бўлиб ўтди.

Қўлга киритилган ютуқларда Қ. Юсупов, С. Дўйсебоев, Ж. Қўчқоров, В. Сироткин, Я. Саидисломов ўртоқлар прораблик ва мастерлик қилаётган бинокорлик коллективларининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Уларнинг кучи билан район колхозларида кўплаб чорвачилик комплекслари, поликлиника ва касалхоналар, кинотеатр, клублар, мактаблар, боғча, магазин ва пионер лагерлари қурилди. М. Раҳматов, Ҳ. Рихсибоев, Б. Степанов, Б. Розиқов, М. Эргашев каби ўртоқлар бош бўлган бригадаларнинг серғайрат қурувчилари бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ ишлаб, қишлоқ аҳли таҳсинига сазовор бўлмоқдалар. Мазкур коллективларда объектларнинг қурилиш муддати 8—10 кунга қисқарди. Қурилиш материаллари, маблағлар тежаб қолинди. Буларнинг ҳаммаси давлат томонидан белгиланган план-топшириқларнинг мунтазам ошириб бажарилишини таъминламоқда.

Бошқарма бинокорлари қўлга киритаётган ютуқларда план ва меҳнат интизоми катта роль ўйнаяпти. Қурувчилар бригадаларининг планларида ижтимоий талаб ва эҳтиёжлар тўлароқ ҳисобга олиняпти. Меҳнат, материал ва молиявий ресурсларни камроқ сарфлаб, талаб ва эҳтиёжларни қондириш кўзда тутилмоқда. Бинокорлик бригадаларининг фаолиятига қуриб битказилган ва буюртмачилар қабул қилиб олган тайёр объектлар, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамда хизмат кўрсатиш учун тахт қилинган, ишга туширилувчи комплексларга қараб баҳо берилмоқда. Машҳур қурувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методи бошқарма қурувчилари томонидан ғоят қўллаб-қувватланди. Ш. Ҳамидов, Ж. Исмоилов, Ж. Раҳимбердиев ўртоқлар бошлиқ хўжалик ҳисобида иш кўраётган бригадалар пешқадамлик қилмоқдалар. Бошқарманинг В. Ермаков, М. Раҳматов, А. Мирсолиҳов каби илғор қурувчилари 1977 йилнинг июнь ойи меҳнат календарини очганларига анча бўлди.

Жонажон партиямизнинг XXV съездида қишлоқ билан шаҳар ўртасидаги тафовутни йўқотиш, қишлоқда турмуш маданиятини янада юксалтириш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Қишлоқларимиз шаҳар тусига кириб бормоқда. Кўркам янги иморатлар қад кўтаради. Бош план асосида қурилаётган қишлоқ ва посёлкаларимиз қиёфаси янада кўркамлашади. Бошқарманинг бунёдкорлари ана шундай ният билан меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йўлда ўзларининг бутун куч ва имкониятларини сарфламоқдалар.

Т. УНАБОЕВ,
Р. ИСҲОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

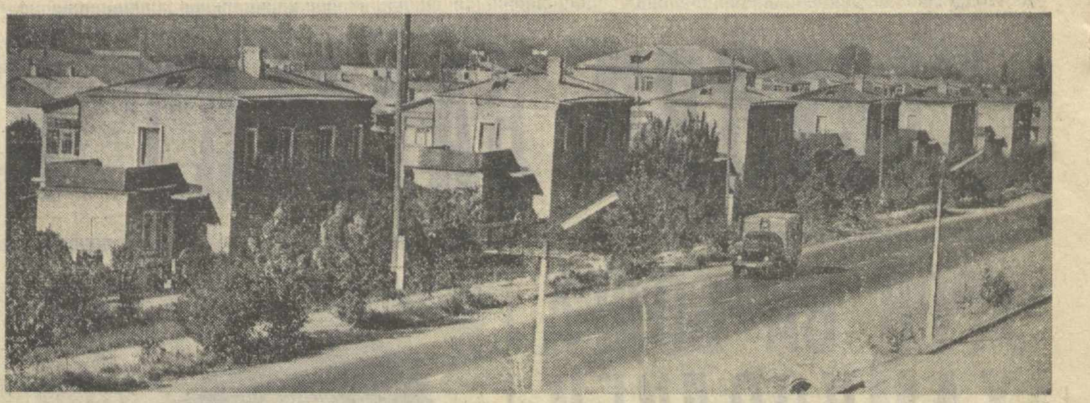

Суратда: Паркент йўл ёқасида районлараро қурилиш бошқармаси бинокорлари бунёд этган уй-жой бинолари.

Е. Ботиров фотоси.

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЁШЛАР ҒАЙРАТИ

ҚАРШИ даштини ўзлаштиришда комсомол-ёшлар фаоллик кўрсатмоқдалар. Таллимаржон сув омбори ҳам зарбдор комсомол-ёшлар қурилиши ҳисобланади. Сув омбори бунёдкорлари шу кунларда ишлаб чиқариш графигини ошириб бажармоқдалар. Омбор қурилиши ниҳоясига етказилгач, бу ерда карийб 1 миллиард 500 миллион куб метр сув тўплаш имкони яратилади. Омборга сув келтирувчи канал қурилишини Улуғ Октябрнинг 59 йиллиги кунига қадар поёнига етказиш кўзда тутилган. Қурилишда Н. Швецов, Я. Овод, Б. Сафаров, Б. Гулиддинов сингари ёшлар кунлик нормаларини икки-уч марта ошириб бажармоқдалар.

И. ШАЙДУЛИН.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

МАРҒИЛОН. Абрли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқувчилари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш борасида бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат килмоқдалар. Бирлашма ишчилари саккиз ойлик планни муддатидан олдин бажариб, планга қўшимча равишда 3 миллион 898 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга эришдилар. Вақтдан ўзганларнинг меҳнати республика Енгил саноат министрлиги ва енгил ва тўқимачилик саноати ходимлари касаба союзи республика комитетининг кўчма Қизил байроғи ҳамда пул мукофоти билан тақдирланди. Бирлашма ишчиларининг кўпчилиги шу кунларда 1977 йилнинг апрель ва май ойлари ҳисобига маҳсулот топширмоқдалар.

Т. ИСАЕВ.

СОЛДАТЛАР ҚУВОНЧИ

ВЛАДИВОСТОК. Биз хизмат қилаётган қисмда Ўрта Осиё республикаларидан келган кўпгина йигитлар бор. Улар бўш вақтларини мароқли ўтказишга ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, турли мавзуларга бағишланган кечаларда саҳнадан миллий оҳангларнинг таралиши солдатларни беҳад қувонтирмоқда. Рубобчилар И. Юсупов билан Б. Маматалиевларга доирачи А. Воҳидов жўр бўлади. Яқинда бўлиб ўтган ана шундай концерт номерларидан бирида саҳнага мактаб ўқувчилари чиқишди. Рус болалари «Ҳар доим бўлсин қуёш» қўшиғини ўзбек тилида айтиб йигитларнинг олқишига сазовор бўлишди.

Ж. СИРОЖИДДИНОВ.

ОБОД МАҲАЛЛА

САМАРҚАНД. Каттақўрғонда бир маҳалла бор. 210 хонадонлик, узоғи билан 1300 аҳолиси бўлган бу маҳаллага Карл Маркс номи берилган. Маҳалла аҳли ўзлари истиқомат қилиб турган ерни йилдан-йилга ободонлаштиришга ҳаракат қилмоқдалар. Маҳаллада ўтказиладиган ишларга Зайтуна опа Расулова бош-қош бўладилар. Қарийб 35 йилдан бери маҳалла комитетига раислик қилиб келаётган Зайтуна опа назаридан ҳеч нарса четда қолмайди. Маҳалла аҳли эътиборини қозонган бу аёл турли мавзудаги кечалар, учрашувлар, янгича анъаналарга кенг йўл очиши билан ҳурмат қозониб келмоқда. Ободончилик ишлари намунали йўлга қўйилганлиги учун маҳаллага шаҳар ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи берилиб, битта енгил автомашина билан ҳам мукофотланган.

Д. ШАКАРОВ.

ОЗОДЛИК ВА МУСТАҚИЛЛИК КУЙЧИСИ

Араб ёзувчиси Соҳиб Жамолни совет китобхонлари Яқин Шарқ халқларининг ҳаёти ва кураши ҳақида ҳикоя қилувчи ажойиб асарлари орқали яхши танийдилар. СССР халқлари тилларига унинг «Қора танли бола бахт излайди» қиссаси, «Гули сиёҳ», «Президент» ва бошқа романлари таржима қилинган.

Соҳиб Жамол ижодининг характерли томони шундаки, у араб халқининг ҳозирги кундаги курашларига доир долзарб муаммоларни бадиий тадқиқ этади. Унинг китоблари араб халқининг ташқи ва ички душманларига чуқур нафрат билан суғорилган, оддий халқ вакилларини эса адиб чуқур самимият билан тасвирлайди. Унинг асарларида акс этган коммунистлар образи оташин, букилмас эътиқодли курашчилар тимсолидир. Адиб араб халқлари турмушини, урф-одатларини, мамлакатнинг манзараларини аниқ билади ва ҳаққоний тасвирлаб кўрсатади.

Соҳиб Жамол ижодининг етакчи мавзуларидан бири — Ленин. Ленин мавзуини у тўхтовсиз бадиий тадқиқ этиб келяпти. Улуғ доҳий ва ноёб инсон билан ўспиринлик йилларидаги биринчи учрашув адибнинг бутун ҳаёти давомида унутилмас, ёрқин хотира бўлиб қолди.

Октябрь революциясининг дастлабки кунларидан бошлаб мамлакатимиз билан чуқур ҳамнафас яшаб келаётган Соҳиб Жамол коммунизм идеаллари учун курашнинг илғорлари қаторида боряпти, Араб Шарқининг ўз қалбига яқин, ҳаётини атрофлича биладиган кишилари образини асарларида яратиб бермоқда.

Республикамиз пойтахти Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг учрашуви ўтаётган шу кунларда мана шу қитъалар адабиётининг атоқли намояндаси, совет халқининг садоқатли дўсти ва сафдоши Соҳиб Жамол билан мухбиримиз суҳбатлашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

САВОЛ: Бепоён Советлар мамлакати, унинг кўп миллатли ва кўп миллионли халқи Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг шонли 59 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Шубҳасиз, ёзувчилар ҳам, мана шу улуғ меҳнат армиясининг зарур бир қисми сифатида байрамга ўз улушларини тайёрламоқдалар. Сиз ўз ўқувчиларингизга қандай туҳфалар ҳозирлаяпсиз!

ЖАВОБ: Мен Совет Иттифоқида кўп йиллар давомида яшаётган сиёсий муҳожир ёзувчиман. Мен араб халқининг фарзанди, дўсти ва Ленин мамлакатининг содиқ жангчисиман. Совет юрти мени ғоявий жиҳатдан тарбиялади, меҳнаткаш омманинг бахти учун курашнинг ягона тўғри йўлини топиб олишимга кўмаклашди. Менинг бутун ижодим араб дунёсида яшаётган халқларнинг ҳаёти ва кураши мавзуига бағишланган. Яқинда «Бахт билан учрашув» номли янги қиссамни ёзиб тугалладим. Унда улуғ Ленин билан бағдодлик Мухтор исмли араб ўспиринининг учрашуви тўғрисида ҳикоя қилинади. Мухтор «Алданган умидлар», «Қаердасан, Россия?» номли олдинги қиссаларимнинг ҳам бош қаҳрамони эди. Ана шу асарлар ҳақида ўқувчиларимдан олган сон-саноқсиз мактубларга қараганда, қиссалардан иборат трилогиянинг сўнгги, учинчи китоби бўлган «Бахт билан учрашув» ҳам уларга ёқиб қолса, ажаб эмас.

Тошкентдаги «Ёш гвардия» нашриёти «Лолалар тўкилган пайтда» номли романимни қабул қилди. Бу асарим 1954 — 1962 йилларда жазоирлик ватанпарварларнинг колонизаторларга қарши озодлик учун олиб борган курашларига бағишланган.

Яқингинада араб аёлларининг тақдири, уларнинг оилада тенг ҳуқуқлилик, муҳаббат эркинлиги учун кураши масаласига доир романимни ҳам тугалладим. Роман воқеалари Яқин Шарқ мамлакатларидан бирида кечади. У ердаги давлат қонунлари ,гарчи кўп хотинлиликни ман этса-да, бироқ Ислом динининг асрий анъаналари ҳамон кучли. Шунинг оқибатида аёллар оддий инсоний ҳуқуқлар учун ҳам қатъий кураш олиб боришлари талаб қилинади. «Хурмо текинга берилмайди» деб аталган янги асарим ана шу мавзуга бағишланади.

САВОЛ: Ҳозир қандай асар устида ишлаяпсиз!

ЖАВОБ: Ҳозир араб-исроил урушига бағишланган «Синай қизи» номли романни бошладим. Агрессив урушнинг ёвуз синфий башарасини бадиий шаклда ошкор этиш мақсадим бор. Оддий Исроил халқи араблар билан уришишни хоҳламайди. Бу урушнинг тепасида халқаро реакция ва Европа банкирларининг ҳамтовоғи бўлган ваҳший сионистлар турибди. Романда Исроил агрессиясига қарши мардларча курашаётган фаластинликлар билан бир қаторда Фаластин заминида адолатнинг тантанаси учун жон куйдираётган Исроил ватанпарварларининг образлари ҳам кўрсатилади.

«Синай қизи» романим конкрет ҳужжатлар фактик материаллар асосида ёзилади. Роман материалларини йиғишни араб-исроил уруши бошланган кунлардан эмас, балки анча олдин — араблар ва исроилликларнинг инглиз колонизаторларига қарши қаҳрамонона курашлари давридан бошлаганман. Бу асар Яқин Шарқдаги халқлар мустақиллик учун олиб бораётган курашнинг шунчаки солномаси бўлиб қолмайди, мен унда араблар ва исроил меҳнаткашлари ўртасида ҳеч қандай антагонизм йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмаслигини, Исроил буржуазиясининг арабларга қарши бошлаган уруши оловида Америка ва Европа монополистлари ўз қўлларини иситаётганликларини кўрсатмоқчиман.

Империализм Вьетнамда қонли қиличини синдиргач, ҳозир ўзининг барча куч ва имкониятларини идеологик фронтга ташлади. Икки дунёнинг, икки системанинг бу курашида прогрессив ғоявий позицияларда мустаҳкам туриш, халқ оммасининг душман пропагандасига учмаслигини таъминлаш, нарсаларнинг асл моҳиятини тушуниб олишга, уларга кўмаклашиш кун тартибидаги муҳим вазифадир. Даврнинг ана шу масъулиятли вазифасини бажаришда ёзувчилар зиммасида ҳам катта вазифалар турибди. Прогрессив адиблар халқ қалбига ҳамиша адолат ва эркинликнинг улуғвор ғоялари уруғини экиб келган. Биз шу бурчимизни ҳамиша шараф билан бажармоғимиз лозим.

САВОЛ: Тошкентда ўтаётган Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчилари биринчи учрашуви қатнашчиларига қандай истакларингиз бор!

ЖАВОБ: Тошкентдаги ёш ёзувчилар форуми жуда муҳим даврда ўтяпти. Кейинги йилларда бу икки қитъада халқ оммаси ўз курашида катта зафарларни қўлга киритди, кураш эса қизғин давом этмоқда. Мана шу курашда ёш ёзувчиларнинг сўзи ҳам жуда зарур. Уларнинг асарларида халқнинг илғор вакиллари, омманинг эзгу орзу-интилишлари ҳаққоний ифодасини топиши лозим. Осиё ва Африкадаги ҳозирги ёшлар адабиёти худди шундай йўлдан бораётганлигига ишончим комил. Мен ёш дўстларимга ижодда, ҳаётда ва курашда катта ютуқлар тилайман.

МАРҲУМЛАР ОВОЗИ

Муҳаммад Махди ал-ЖАВОДИРИЙ.
(Ироқ).

Бир зум сукут сақлаб, тиз чўк, йўловчи,
Марҳумлар овози келар атрофдан.
Қурбон бўлсин, майли ғийбат-ёлғонлар,
Ҳайқирмоқда солдат гўё окопдан.
Ўлими олдидан минг талвасада
Сенга, менга қараб айтмоқда, гапин.
«Ўлимга тик боқиб, ҳуқуқ виждонни,
Ҳимоя айлагил доимо халқим».
Марҳумлар яраси чорлар қасосга,
Бизнинг еримизда оқмоқда қонлар.
Душмандан ўч олиб, жангу-жадалда
Яна бермоқдамиз қанча қурбонлар.

Сен эй, ёмонлик ва ўлим жарчиси,
Барча гуноҳларинг аён турибди.
Энди навбат сенга, ажал булути
Дарвозанг олдида сузиб юрибди.
Ёлқин олиб қалби қуёш ва ердан
Марҳумлар юрагин туғ қилиб кўкси,
Одамийликни у қилиб ҳимоя
Халқим сен тарафга бормоқда ўксиб.
Қаҳр ва ғазаб-ла қайнар ҳадемай.
Душман сен туфайли халқим тўкқан қон,
Ажалингни кутгил, ана марҳумлар

Қабрдан сўзлайди, сўзлар қанча жон:
«Мардона қадам бос, курашга томон
Жасур бўл, ҳеч қачон қолмагил ортда.
Ё инсоний ҳаёт, тинч-осойишта
Ёки майли ўлим бўлсин ўша он».
Озодлик йўлида жон этиб фидо
Марҳумлар қасосин оламиз албат
Чин инсоний ҳуқуқ учун ташладик одим,
Қалбда ёвузликнинг алами фақат.
Ўлими олдида ҳайқириқ билан
Марҳумлар бизларга этар мурожаат:
«Ўлимга тик боқиб ҳуқуқ, виждонни
Ҳимоя айлагил доимо, халқим».

М. АБДУСАМАТОВА таржимаси.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикасининг филиалида ҳар ойда қарийб 73 мингта дўппи тайёрланмоқда. Фабрикада ишлаб чиқарилаётган 11 хил дўппига давлат Сифат белгиси берилган. Фабрика маҳсулотига Ўрта Осиё республикалари ҳамда Япония, Ироқ ва Канада мамлакатларида талаб катта. Суратда: чеварлардан В. Усмонова тайёр маҳсулотларни кўздан кечирмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

СПОРТ

ШАШКА

МАРРА ЯҚИНЛАШГАН САРИ

Халқаро шашка бўйича мамлакат иккинчи чемпионати яна тўрт турдан сўнг ниҳоясига етади. Аёлларнинг юз катакли тахталардаги ана шу баҳси ниҳоятда қизиқарли ва муросасиз ўтмоқда. 11-тур дастлабки ўринлар тақсимотида ҳал қилувчи роль ўйнади.

Турнир жадвалининг юқори қисмидан жой олиб турганлардан бири Калинин шаҳрилик Т. Степанова чемпионатда илк марта мағлубиятга учраб, москвалик Л. Агафоновадан доғда қолди. Жаҳон чемпиони Е. Михайловская бундан ўринли фойдалана олмади: Л. Ильина билан бўлган учрашувни дуранг билан тугатди. Мамлакат чемпиони Л. Травина ёшлар ўртасида касаба союзлари чемпиони О. Беляевадан устун келди.

Шундай қилиб, мусобақанинг ўн бир туридан сўнг Л. Травина 11 имкониятдан 7,5 очко тўплаб, пешқадам бўлиб олди. Москвалик Е. Михайловская билан рус шашкаси бўйича мамлакат экс-чемпиони Л. Агафоновалар пешқадамдан ярим очкога орқада. Биринчи жаҳон чемпионатида кумуш соврин билан тақдирланган ленинградлик И. Спасская ҳамшаҳри, «Зенит» кўнгилли спорт жамияти чемпиони Р. Эстеркина билан кечиктирилган партияда ютуққа эришса, буларга етиб олади.

Шу турда Озода Аҳмедова яхши ўйин кўрсатди. Унинг рақиби «Спартак» кўнгилли спорт жамияти чемпиони Г. Глазова эди. Озода партиянинг ўрталарига бориб донгдор рақибини боплаб «қопқон»га туширди. Тошкентлик шашкачи икки донасини қурбон бериб, дамкага чиқди ва партияни ғалаба билан тугатди. Аҳмедовада ҳозирча очко 4,5 та. Сўнгги ўйинларни яхши ўтказса, кучлилар сафидан бемалол жой олиши мумкин.

Е. ЧЕРКАССКИЙ.

СУВГА САКРАШ. Сухумида Абхазия АССР кубоги учун сувга сакраш бўйича мусобақалар ўтказилди. Спорт минорасидан сувга сакрашда олмаоталик В. Тошченко маҳорат кўрсатди. Мезбонлардан А. Месумян фахрли иккинчи ўринни эгаллади. Тошкентлик спортчи С. Теслининг сакрашлари учинчи ўринга лойиқ кўрилди. Команда ҳисобида «Гантиади» кўнгилли спорт жамияти вакиллари пешқадамлик қилишди.

ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси хоккейчилари биринчи лигадаги дастлабки учрашувни сафарда ўтказдилар. Свердловск шаҳрида маҳаллий «Автомобилист» командаси билан ўтказилган ўйинлар 6:2 ва 8:0 ҳисобида бой берилди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

«ШАРҚ» МЕБЕЛЬ БИРЛАШМАСИ
ЁТОҚХОНА ГАРНИТУРИНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ҳар бир киши ўзининг ухлаш хонаси шинам бўлишини истайди. Хонангизга чиройли ва қулай бўлган гарнитурни ўз ўрни билан қўйсангиз айни муддао бўлади. Бир-бирига ҳамоҳанг бўлмаган мебеллар, қанчалик чиройли ҳамда қулай бўлишидан қатъий назар, хонанинг чиройини очмайди ва кишига завқ бермайди.

«Шарқ» мебель бирлашмаси мебеллар комплекти—ётоқхона гарнитурларини ишлаб чиқармоқда. Мебеллар комплектига икки каравот, шкаф, икки тумбочка, трельяж, пуфик киради. Бундай гарнитур ягона бадиий ва конструкторлик-технология планида бажарилган. Мебелларнинг олд томонлари қимматли ёғоч материаллар билан жилоланган. Силлиқлиги шунчалик тиниқки, у сувни ва тирналишни писанд қилмайди. Мебеллар комплекти ҳар қандай хонага ҳам ҳусн бағишлаб туради.

Шкаф уч табақали бўлиб, эшикларидан бирининг ички томонига тошойна ўрнатилган. Унинг баландлиги 1 метр, 72 сантиметр, икки каравотнинг тўшаги икки томонидан юмшоқ қилиб ишланган; тумбаларнинг баландлиги каравотнинг баландлиги билан баробар; замонавий формада ишланган трельяжларнинг 2 тадан қутичаси бўлиб, улар аёл кишиларнинг кремлар, лосьонлар, упалар ва бошқа пардоз ашёларини солиб қўйишларига жуда қулай.

Сиз гарнитурларни Тошкент шаҳри ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги мебель магазинларидан сотиб олишингиз мумкин.

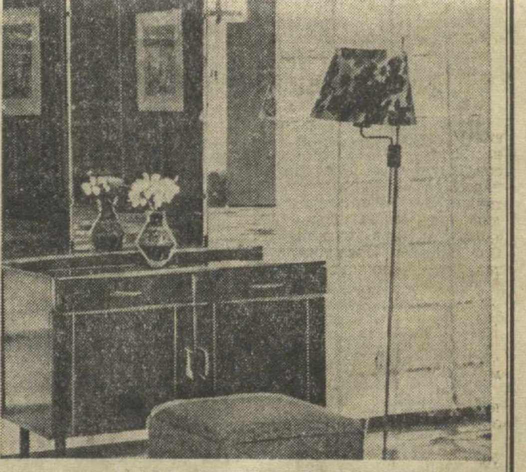

«ШАРҚ» МЕБЕЛЬ БИРЛАШМАСИ.
«УЗТОРГРЕКЛАМА».

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— Бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун. 11.15 — **Монолог** (бадиий фильм). 14.30 — Ҳужжатли фильмлар. 15.30 — И. С. Тургенев асарларининг қаҳрамонлари. 16.30 — СССР — ГДР: фан-техника соҳасидаги ҳамкорликнинг 25 йиллигига. 17.00 — **Болалар — яхши одамлар** (бадиий фильм). 18.00 — Сўз— олимларга. 18.15 — Горнчилар, қаердасиз! 19.00— Янгиликлар. 19.15 — Г. Х. Андерсен. «Қалайидан ясалган солдат». 19.30 —Концерт. 19.55 — **70-йиллар Америкаси** (еттинчи фильм). 20.30 — Томошабин билан диалог. 21.45 — В. Мураделн қўшиқлари. 22.00 — **«Вақт»**. 22.30 — **УЕФА кубоги учун футбол мусобақаси: «ДИНАМО»** (Москва) — **АЕК** (Афина).

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун кинофильм. 11.45 — Ёшлар санъати. 12.15 — «Старшеклассник». 12.55 — Реклама. 13.25 — **Полвон ва қизиқчи** (бадиий фильм). 18.30 — Тележурнал. 19.00 — КПСС XXV съездининг социал-иқтисодий, сиёсий ва назарий проблемалари. 19.15— Партком ва социалистик мусобақа. 19.45 — **«Ахборот»**. 20.00 Қизлар давраси. 21.00 — **«Ахборот»**. 21.20 — Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчилари учрашувининг қатнашчилари — бизнинг меҳмонимиз. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.50 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Математика. 19.35 — **Угрюм дарё** (бадиий фильм, 3-серия). 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Ўқитувчи экрани. 21.25 — Ҳамза районининг эртанги куни.

Кино

Сотувчи — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17.20). «ВОСТОК» (10, 13, 16, 18.30, 21). «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20). «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Сирли ўғирлик — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21) «ДРУЖБА» (12, 13.30, 15, 16.30, 20.40). «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жаноб Септимнинг ресторани (12, 16, 20). **Янги центурионлар** (14, 18, 21.45) — «ЧАЙКА».

Ярослав Домбровский — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 03591. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 228.